

**Bryssel den 21 maj 2025
(OR. en)**

9018/25

**COMPET 378
MI 303
ENFOCUSTOM 87
ENER 147
DIGIT 94
IND 151
EMPL 195
TRANS 196
ENV 382**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	21 maj 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 500 final
Ärende:	MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN Den inre marknaden: vår europeiska hemmamarknad i en osäker värld En strategi för att göra den inre marknaden enkel, sömlös och stark

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 500 final.

Bilaga: COM(2025) 500 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 21.5.2025
COM(2025) 500 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Den inre marknaden: vår europeiska hemmamarknad i en osäker värld

En strategi för att göra den inre marknaden enkel, sömlös och stark

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

Den inre marknaden: vår europeiska hemmamarknad i en osäker värld

En strategi för att göra den inre marknaden enkel, sömlös och stark

Den inre marknaden är vår europeiska hemmamarknad. Den är en kraftfull katalysator för tillväxt, välbefinnande och solidaritet. Med en BNP på 18 biljoner euro¹ är den europeiska marknaden den näst största ekonomin i världen. Den står för nästan 18 % av den globala ekonomin² och ger EU storskalighet, styrka och flexibilitet. Vår europeiska marknad omfattar 30 stater³, 450 miljoner konsumenter och 26 miljoner företag⁴ och ger tillgång till ett brett utbud av produkter, tjänster och investeringsmöjligheter. Den skapar balans mellan möjligheter för företag och medborgare och skydd för arbetstagare och konsumenter. Den skapar också stabilitet och ett förutsägbart investerings- och företagsklimat som bygger på rättsstatsprincipen. Vår europeiska marknad är ett uttryck för den sociala marknadsekonomins värderingar som förenar frihet och välbefinnande för alla.

Den inre marknaden skapar välbefinnande och är den främsta drivkraften för vår konkurrenskraft. Den har ökat EU:s BNP med minst 3–4 %⁵ och skapat 3,6 miljoner arbetstillfällen⁶, med stora positiva vinster för alla medlemsstater. Ytterligare åtgärder för att fullborda den inre marknaden skulle kunna fördubbla de vinster som redan har uppnåtts⁷. För att möta de geopolitiska utmaningarna måste vi utnyttja den europeiska marknadens fulla potential för att komma upp i en högre produktivitet än dagens låga tillväxttrend på 1 %⁸. Med utgångspunkt i Enrico Lettas, Mario Draghis och Sauli Niinistös bedömningar måste vi använda marknaden för att återfå den konkurrenskraft⁹ som behövs för att skydda den

¹ Eurostat (2024), [Gross domestic product at market prices](#).

² IMF, *World Economic Outlook*, oktober 2024.

³ Den inre marknaden består av de 27 EU-medlemsstaterna och de tre Eftastaterna i EES (Island, Liechtenstein och Norge), dvs. totalt 30 deltagande länder.

⁴ Sedan november 2023 innehåller Eurostats statistik över företagsstrukturer även uppgifter om ytterligare Nace-avdelningar (K, P, Q, R och avdelning S96). Dessa ytterligare Nace-avdelningar omfattar företag inom sektorer som finans och försäkring, utbildning, vård och omsorg samt sociala tjänster. Med dessa ytterligare Nace-avdelningar inräknade räknar Eurostat med att det fanns omkring 32 miljoner företag i EU 2023. [Enterprises by detailed NACE Rev. 2 activity and special aggregates](#), 2023. Källa: Eurostat.

⁵ Strathof m.fl. (2008), Mayer m.fl. (2018), Mion och Ponattu (2019).

⁶ Muller m.fl. (2017).

⁷ Fontagné och Yotov (2025). Baserat på antagandet att 75 % av de bilaterala handelskostnaderna för en viss bransch minskas maximalt inom alla branscher på den inre marknaden.

⁸ Skillnaden i arbetsproduktivitet mellan EU och USA låg på 22 % 2023, mätt i köpkraftsjusterad BNP per arbetad timme. Europeiska kommissionen, *2025 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften*.

⁹ Rapport av Enrico Letta: *Much more than a market*.

europiska sociala modellen, stödja omställningen till ren energi¹⁰ och säkra vår strategiska suveränitet¹¹ och säkerhet¹².

När världen kastas in i en period av ekonomisk osäkerhet till följd av geopolitiska utmaningar och handelsspänningar kan vi förlita oss på den europeiska marknaden för stabilitet och resiliens. Den gör det möjligt att stå emot chocker och skyddar EU:s företag från global osäkerhet och marknadsrisker. Européerna är varandras främsta handelspartner och utbyter EU-tillverkade produkter och tjänster mellan medlemsstater och regioner. Den inre marknaden är avgörande för att bygga upp den kontinentala konkurrenskraften i en värld av jättar och är avgörande för att genomföra åtgärderna i konkurrenskraftskompassen, som är den här kommissionens ledstjärna¹³. Undanröjandet av återstående hinder och utvidgningen av den inre marknaden ökar marknadstillträdet, inte minst för små och medelstora företag och innovativa och expanderande företag, och säkerställer större valmöjligheter till lägre priser. Detta måste utnyttjas ytterligare. För detta krävs att vi utvecklar vår europeiska marknad genom att minska hindren för en smidig rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital. Vi måste också stärka de europeiska värdekedjorna, affärsnyttan med investeringar och pionjärmarknaderna och använda våra tillgängliga instrument, inbegripet offentlig upphandling. En stark sammanhållningspolitik, tillsammans med en effektiv inre marknad, kan garantera verklig inkludering i hela EU så att alla kan blomstra på den plats där de känner sig hemma.

Vi måste blåsa nytt liv i vår vision om en enkel, rättvis och sömlös inre marknad. Kärnan i denna vision är en överenskommelse med företag och medborgare: mer fri rörlighet på den inre marknaden och mer skydd och egenmakt på vår europeiska marknad. Detta kräver konkreta och snabba framsteg inom större politiska projekt – särskilt när det gäller kapital-, digital-, energi- och telekommarknaderna – och genomförbara politiska åtgärder som respekteras och verkställs på europeisk, nationell och regional nivå. Även om detta alltid har varit ambitionen måste det nu bli en mer konsekvent verklighet. Det rådande världsläget gör att det krävs en politisk vilja att en gång för alla ta itu med de hinder som återstår: de europeiska, nationella och regionala nivåerna kommer att behöva ställa sig själva och varandra till svars. Det är motiverat att anta en ny strategi för att denna gång åstadkomma omfattande resultat. Inte genom att tillföra ytterligare ett lager av regler, utan snarare genom att alla tillför ytterligare ett lager av ambitioner och åtaganden för att få dem att fungera. Det är dags att få den europeiska marknaden att fungera, och det är dags att välja Europa.

En ny metod för vår europeiska marknad

I denna strategi presenteras en ny metod för att vidareutveckla vår europeiska marknad. Den består av följande pelare:

Färre hinder: gemensamma och riktade insatser för att undanröja de skadligaste hindren på den inre marknaden – en kraftsamling för att undanröja de tio största hindren. Det

¹⁰ *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet*, COM(2025) 85.

¹¹ Rapport av Mario Draghi: *The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe*.

¹² Rapport av Sauli Niinistö: *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*.

¹³ COM(2025) 30 final.

finns fortfarande alltför många hinder som begränsar den inre marknaden, vilket påverkar handel och investeringar negativt¹⁴. Alla dessa hinder måste och kommer att hanteras. Men vi måste fortsätta att behålla vårt fokus. Därför innehåller denna strategi förslag på prioriterade åtgärder för att ta itu med de tio skadligaste hindren på den inre marknaden.

Högre ambition: en ny metod för att stärka de europeiska tjänstemarknaderna. I strävan efter en högre ambition och ökad anpassning behövs en ny metod för att stärka de europeiska tjänstemarknaderna. Det finns ett akut behov av att stärka dynamiken på den inre marknaden för tjänster, med tanke på dess centrala roll. I den sektorsspecifika metod som föreslås kommer fokus att ligga på specifika tjänstesektorer som skulle kunna ge störst ekonomiskt mervärde och som är relevanta för den gröna och den digitala omställningen. Det är verkligen på tiden.

Större fokus: på små och medelstora företag, inbegripet innovativa uppstartsföretag och expanderande företag. Små och medelstora företag och små midcapföretag är några av dem som påverkas mest av den rättsliga och administrativa fragmenteringen av marknaden och som har mest att vinna på en mer integrerad europeisk marknad. I denna strategi föreslås en rad åtgärder som gör det möjligt för små och medelstora företag att utnyttja den europeiska marknaden på bästa sätt. Den kommer att kompletteras med en särskild strategi för uppstartsföretag och expanderande företag.

Effektivare digitalisering: medlemsstaterna och EU måste arbeta synkroniserat. Digitaliseringen kan främja en gemensam förvaltning och se till att det går snabbare att göra affärer i EU. Digitala verktyg gör således att den inre marknaden kan fungera optimalt och är avgörande för ett ändamålsenligt och effektivt genomförande av politiken. Detta går hand i hand med den europeiska förenklingsambitionen.

Mer förenkling: vidta omedelbara åtgärder för att minska byråkratin och förenkla saker och ting. Det omnibuspaket som åtföljer denna strategi svarar mot företagens förväntningar: vi introducerar små midcapföretag för att skräddarsy regelverket efter deras behov, går från en dokumentbaserad till en databaserad inre marknad och tillhandahåller en nödlösning för produkter som behöver komma ut på marknaden. Generellt sett bör vi sträva efter förenkling som leder till lägre kostnader, högre produktivitet och en mer välfungerande inre marknad, samtidigt som vi upprätthåller våra klimat- och hållbarhetsambitioner och vårt sociala ansvar. Vi måste ha enkla regler som gör det lätt att växa och göra affärer på den inre marknaden¹⁵. Principen ”1 in, 27 ut” bör vara den vägledande principen för vår inre marknad.

Effektivare genomförande och efterlevnad: EU och medlemsstaterna har ett gemensamt ansvar för att vår europeiska marknad fungerar väl. Detta bygger på ett smart genomförande och en smart efterlevnad av överenskommen politik som kräver starka institutioner och respekt för rättsstatsprincipen. En effektiv efterlevnad av överenskomna regler är fortfarande avgörande. Det kräver proaktiva åtgärder för att förhindra att det uppstår nya hinder, gemensamt arbete med att tolka och tillämpa regler och vid behov rättsliga korrigerande åtgärder för att skapa en stabil operativ miljö där lagstiftningen tillämpas effektivt och enhetligt, vilket ger EU och dess medlemsstater en konkurrensfördel. Det kräver också beslutsamma verkställighetsåtgärder, bland annat mer systematiska överträdelseförfaranden.

¹⁴ Europeiska kommissionen, 2025 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften, COM(2025) 26.

¹⁵ Ett enklare och snabbare Europa: Meddelande om genomförande och förenkling, COM(2025) 47 final.

Mer egenansvar: ökat politiskt och nationellt engagemang. Vi behöver ett ökat nationellt egenansvar och ett seriöst åtagande från alla aktörer på alla förvaltningsnivåer. Medlemsstaterna uppmanas att förhindra att det uppstår nya hinder, bland annat när de införlivar EU-regler i nationell lagstiftning, och att ta itu med rättsliga och administrativa hinder på regional och nationell nivå. Det är viktigt att bedöma om förslag till nationella åtgärder är förenliga med EU-lagstiftningen och att säkerställa att andra medlemsstater och berörda parter har insyn i dessa åtgärder.

Större synergi: paradigmskifte när det gäller EU:s utgifter. För närvarande finns det få direkta kopplingar mellan EU:s utgifter (inriktade på investeringar) och medlemsstaternas lagstiftningsreformer för att undanröja hinder på den inre marknaden eller främja europeiska affärsintressen och värdekedjor. Det finns stora möjligheter att använda EU-budgeten som en språngbräda för att stödja nationella reformer som främjar de politiska målen för den inre marknaden. På så sätt skulle man mer målmedvetet än i dag kunna främja genomförandet av EU:s regelverk. Man skulle till exempel kunna stödja investeringar för att undanröja administrativa hinder, bland annat genom riktat stöd till företag, arbetstillfällen och komponenter i EU.

Ökat skydd: fungerar som en sköld mot illojala handelsmetoder. Den inre marknadens storlek, dess förmåga att stå emot chocker och dess höga sociala, miljömässiga och konsumentrelaterade standarder skyddar EU:s medborgare och företag mot bakgrund av den växande internationella osäkerheten. Att säkerställa ett starkt konsumentskydd är avgörande för en välfungerande inre marknad, vilket behövs för att säkerställa konsumenternas förtroende, rättssäkerhet och lika villkor för företag. Här är den europeiska marknaden, som vid behov skyddas genom effektiv användning av handelspolitiska skyddsinstrument, en källa till stabilisering och motståndskraft som kan skydda EU:s företag från handelsstörningar och minska det externa beroendet, särskilt när den stöds av en politik som främjar inhemsk konsumtion och inhemska investeringar.

Kapitel 1. Undanröja hinder – kraftsamling mot de tio största hindren

På grundval av omfattande samråd med berörda parter¹⁶ har kommissionen identifierat de tio största hindren på den inre marknaden som den kommer att prioritera med denna strategi. Dessa hinder är ofta en oavsiktlig följd av legitima politiska frågor. Att undanröja dessa hinder betyder därför inte att man ifrågasätter den inre marknadens åtagande om höga sociala och miljömässiga standarder som skyddar medborgare och arbetstagare.

1. Alltför komplicerade EU-regler

EU:s politik och lagstiftning spelar en viktig roll när det gäller att upprätta den inre marknaden och säkerställa dess attraktionskraft för företag, investerare och konsumenter. Ofta skapas den inre marknaden genom att det införs enhetliga regler, där en EU-regel ersätter 27 nationella regler. Men ibland kan EU:s regelverk bli komplicerat och överlappande, vilket leder till höga kostnader för att följa lagstiftningen eller andra administrativa bördor som skulle kunna undvikas. För att komma till rätta med detta håller kommissionen på att stresstesta hela EU:s regelverk i nära samråd med berörda parter. Vi

¹⁶ [*Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities.*](#)

föreslår därför en rad omnibuspaket med förenklingsåtgärder, varav ett antas parallellt med denna strategi. Detta fjärde omnibuspaket kommer att minska bördan för EU:s företag genom att låta undantagen för små och medelstora företag även omfatta små midcapföretag, genom att avskaffa skyldigheten att tillhandahålla dokumentation om produktöverensstämmelse i pappersformat, genom att ge företagen möjlighet att tillhandahålla bruksanvisningar digitalt och genom att tillhandahålla en lösning för produkter som inte kan komma ut på marknaden på grund av brist på standarder. Fler omnibusförslag kommer att läggas fram, bland annat ett digitalt omnibuspaket som ska förenkla lagstiftningen om den inre marknaden även på det digitala området och ett omnibuspaket på miljöområdet som till exempel ska göra det lättare att uppfylla skyldigheterna om utökat producentansvar utan att skapa nya hinder på marknaden. Konkurrenskraftskontrollen som utgör ett viktigt led i konsekvensbedömningen kommer också att säkerställa att inga nya hinder uppstår när ny EU-lagstiftning införs. Den ska komplettera arbetet med att undanröja hinder på nationell nivå, eftersom en fungerande inre marknad är avgörande för att stärka vår konkurrenskraft.

En mångfald av tillsynsmyndigheter och byråer kan bidra till olikartade krav och komplicerade förfaranden. En ökad samstämmighet och anpassning mellan myndigheter och medlemsstater skulle bidra till en effektivare och mindre betungande tillsyn av marknadsaktörer och tillämpning av gällande regler¹⁷.

Vid framtida lagstiftningsinitiativ, både nya regler och ändringar av befintlig EU-lagstiftning, är målet att förenkla regelverket. Ett exempel är EU:s regler för offentlig upphandling som är utformade för att främja öppenhet och gränsöverskridande inköp av byggentreprenader, produkter och tjänster. Vissa av dessa regler är dock så komplexa och fragmenterade att de avskräcker offentliga upphandlare från att använda hela verktygslådan och företag från att delta i gränsöverskridande upphandlingar. Det gör att man inte kan utnyttja de strategiska investeringsmöjligheter som offentliga kontrakt innebär.

Enkla och harmoniserade regler är särskilt viktiga inom viktiga strategiska sektorer, till exempel försvaret. Med tanke på de geopolitiska omständigheterna finns det ett akut behov av att förenkla och samordna befintliga regler och förfaranden för att minska fragmenteringen av den europeiska försvarsmarknaden, underlätta nödvändiga investeringar och öka den europeiska försvarsindustrins beredskap på lång sikt. För att uppnå detta måste medlemsstaterna, i enlighet med vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030, göra omfattande investeringar i försvarsförmåga och upphandla försvarssystem för att komma till rätta med bristen på kritiska förmågor. EU:s försvarsmarknad kännetecknas av en brist på stordriftsfördelar, eftersom nationella aktörer ofta främst vänder sig till sina hemmamarknader. Den präglas också av långsiktiga underinvesteringar, ineffektivitet och beroende av leverantörer utanför EU¹⁸. Att skapa en fullt fungerande EU-omfattande marknad för försvarsutrustning – där medlemsstaterna har lika stor tillit till upphandlingar i, underleverantörsavtal med och inköp från andra medlemsstater som sina egna – skulle garantera tillgång till försvarsprodukter, komponenter och reservdelar och därmed säkerställa försörjningstryggheten i kristider. Detta kommer att bidra till ökad säkerhet, försvarskapacitet och autonomi i Europa. Dessutom krävs gemensamma och gränsöverskridande upphandlingar

¹⁷ Rapport av Mario Draghi: *The future of European competitiveness – A competitiveness strategy for Europe*.

¹⁸ Som anges i den gemensamma vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030, JOIN (2025) 120, kommer det första steget att vara att lägga fram ett omnibusförslag senast i juni 2025.

för att skapa pionjärmarknader. I den översyn av EU:s direktiv om försvarsupphandling och känslig säkerhetsupphandling som planeras till 2026 kommer hänsyn att tas till konkurrenskraftskompassens rekommendation om att införa en europeisk preferens som endast kan införas på en fungerande EU-marknad för försvarsutrustning där det råder lika villkor och rättvis konkurrens mellan EU:s företag.

Inom byggsektorn skapar bristen på harmoniserade icke-prisrelaterade kriterier i EU:s offentliga upphandlingar osäkerhet och en betydande administrativ börda för företag som vill delta i anbudsförfaranden i flera länder. Vissa medlemsstater har infört krav på att minska koldioxidutsläppen för viktiga material, såsom stål och cement, medan andra länder har begränsat sig till frivilliga rekommendationer, med eller utan olika specifika mål. Dessa skillnader gör det svårt för företag, särskilt små och medelstora företag som tillhandahåller koldioxidsnåla produkter, att navigera bland anbudsförfarandena och utnyttja de möjligheter som finns på olika marknader.

Åtgärder:

- Anta omnibuspaket med förenklingsåtgärder för att minska onödiga bördor i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande av politiska mål, till exempel det digitala omnibuspaketet som ska effektivisera och förenkla vissa delar av EU:s digitala regelverk och omnibuspaketet för att underlätta efterlevnaden av skyldigheterna avseende utökat producentansvar (pågående).
- Införa konkurrenskraftskontroller under konsekvensbedömningsfasen för att säkerställa förenlighet med den inre marknaden och ytterligare innovation (pågående).
- Granska nationella och europeiska byråer med ansvar för den inre marknaden i syfte att säkerställa en effektiv tillämpning av lagstiftningen (första kvartalet 2026).
- Se över ramen för offentlig upphandling för att centralisera och effektivisera dess fragmenterade och komplexa bestämmelser, och för att integrera användningen av hållbarhet, resiliens, sociala och, inom viss teknik och vissa strategiska sektorer, europeiska preferenskriterier inom EU:s offentliga upphandlingar, samtidigt som man säkerställer konkurrensutsatta anbudsförfaranden (2026).
- I samordning med översynen av ramen för offentlig upphandling se över direktivet om försvarsupphandling och känslig säkerhetsupphandling¹⁹ för att förenkla och harmonisera regler och förfaranden för försvarsupphandling och för att ta hänsyn till en eventuell europeisk preferens (2026).

2. Medlemsstaternas bristande egenansvar för den inre marknaden

EU:s företag och medborgare rapporterar ständigt om nationella regler som på ett oproportionellt sätt begränsar de grundläggande friheter som garanteras i fördragen eller skapar ekonomiskt skadliga hinder på den inre marknaden. Nationella regler tar ofta inte tillräcklig hänsyn till EU:s principer och rättsliga ramar. Medlemsstaterna skapar också hinder och fragmenterar den inre marknaden genom bristande införlivande eller felaktigt, onödigt olikartat eller betungande genomförande av EU-lagstiftningen (nationell överreglering).

Det är viktigare än någonsin att ta ett gemensamt egenansvar och politiskt prioritera den inre marknaden och efterlevnaden av dess regler. Kommissionen uppmanar därför

¹⁹ Direktiv 2009/81/EG.

medlemsstaterna att utse en kontaktperson på hög nivå, en s.k. sherpa, för den inre marknaden i premiärministerns eller presidentens kansli med behörighet gentemot alla delar av regeringen. Sherpan bör främja tillämpningen av reglerna för den inre marknaden och arbeta aktivt med att förebygga och undanröja nationella rättsliga och administrativa hinder på den inre marknaden. Sherporna bör också samarbeta med varandra för att påskynda arbetet med att undanröja hinder på hela den inre marknaden. För att underlätta samarbetet kommer kommissionens verkställande vice ordförande med ansvar för den inre marknaden eller dess företrädare att regelbundet kalla sherporna på hög nivå till möte.

Politisk förstärkning behövs också för att ytterligare stärka arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden²⁰. Ett årligt politiskt högnivåmöte mellan EU-ländernas ministrar med ansvar för den inre marknaden, sherpor på hög nivå för den inre marknaden och kommissionens verkställande vice ordförande med ansvar för den inre marknaden kommer att ge strategisk styrning för arbetsgruppens arbete och politiskt stöd för genomförandet av gemensamt identifierade lösningar för att undanröja hinder²¹.

Ingen kan mer effektivt än medlemsstaterna förhindra att nya hinder skapas på den inre marknaden. Det är medlemsstaternas ansvar att se till att den nationella lagstiftningen överensstämmer med reglerna för den inre marknaden redan på ett tidigt stadium och att skapa förutsättningar för medborgare och företag att fullt ut dra nytta av den inre marknaden. Den inre marknaden är viktigare än någonsin och det är även grundliga bedömningar av proportionaliteten i alla förslag till nationella regler och bättre användning av anmälningsmekanismer på EU-nivå²². Mellan 2022 och 2024 väckte dock omkring 15 % av anmälningarna av nationella regler eller förslag till regler kommissionens farhågor om att de skulle kunna skapa hinder eller fragmentera den inre marknaden och ledde till dialoger mellan kommissionen och de berörda medlemsstaterna²³. Medlemsstaterna uppmanas att samarbeta med kommissionen för att säkerställa att de befintliga mekanismerna används på bästa sätt och att det görs en gedigen proportionalitetsbedömning av förslag till nationella åtgärder så att kommissionen, andra medlemsstater och berörda parter i ett tidigt skede kan föra en effektiv dialog för att undvika att det uppstår nya oproportionerliga hinder. Dessutom kommer kommissionen att bedöma om den inre marknaden har blivit mer fragmenterad på de områden som hittills inte omfattas av anmälningsskyldigheten och om avsaknaden av anmälningsskyldighet gör att den inre marknaden inte fungerar lika väl. I slutet av 2026 kommer kommissionen att utvärdera situationen och baserat på resultatet besluta om den ska föreslå lagstiftningsåtgärder för att täppa till luckor och stärka den förebyggande styrningen.

²⁰ Arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden består av medlemsstaterna och kommissionen och fokuserar på att undanröja konkreta hinder som hämmar friheterna på den inre marknaden för medborgare, företag och egenföretagare i EU som strävar efter att dra nytta av den inre marknaden. Mer information om arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden finns i kapitel 5. Efterlevnaden av reglerna för den inre marknaden och på den [särskilda webbplatsen för arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden](#).

²¹ Hittills har till exempel medlemmarna i arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden inte lyckats övertyga sina kollegor från de ansvariga institutionerna om att införa tillräckligt många förslag på god praxis för att göra det lättare för alla företag att öppna ett bankkonto i sin medlemsstat. Av de fem förslag på bästa praxis som varje medlemsstat har presenterat har för närvarande totalt 40 % genomförts, 22 % övervägs och 24 % kommer inte att beaktas (uppgifter saknas om 13 %). Ett politiskt högnivåmöte bör öka införandet av de föreslagna lösningarna.

²² Läs mer om förebyggande verktyg i kapitel 5. Efterlevnaden av reglerna för den inre marknaden.

²³ Baserat på kommissionens statistik över anmälningar enligt direktivet om öppenhet på den inre marknaden (direktiv (EU) 2015/1535) och tjänstedirektivet (direktiv 2006/123/EG).

Kommissionen kommer också att införa en inre marknadsdimension i rapporten om rättsstatsprincipen och samarbetar med medlemsstaterna och berörda parter för att hantera frågor om rättsstatsprincipen som påverkar företag, särskilt små och medelstora företag, som är verksamma över gränserna.

En medlemsstat inför ett certifieringssystem för företagare som vill installera utrustning för förnybar energi eller förbättra energieffektiviteten i byggnader så att mottagarna av dessa tjänster kan få offentligt finansiellt stöd. Under de senaste åren har olika offentliga stödåtgärder införts för renovering av byggnader och installation av utrustning för förnybar energi, där det ofta behövs en företagare som har detta särskilda intyg. Det har således blivit ett villkor för tillträde till en väsentlig del av marknaden för byggnadsrenovering i den medlemsstaten. Certifieringssystemet innehåller flera villkor som går utöver dem som harmoniserats i direktivet om förnybar energi och skapar omfattande tillträdesproblem för företag som inte är etablerade i den medlemsstaten.

Åtgärder:

- Kalla till ett första högnivåmöte med sherparna för den inre marknaden (fjärde kvartalet 2025).
- Anordna ett första årligt politiskt högnivåmöte i arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden (fjärde kvartalet 2025).
- Föreslå en lag om förebyggande av hinder på den inre marknaden (tredje kvartalet 2027, vid behov på grundval av en bedömning av hur befintliga förebyggande verktyg fungerar).

3. Komplicerat att starta och driva företag

Det är fortfarande komplicerat och kostsamt att starta och driva företag i EU på grund av de fragmenterade reglerna i medlemsstaterna. Många företag, särskilt nystartade företag, pekar på de fragmenterade reglerna i EU och betonar att förfarandena för att starta och investera i företag inte är tillräckligt digitala, enkla och snabba, vilket hindrar företag från att expandera i EU. En lovande väg framåt, som starkt uppmuntras i både Enrico Lettas och Mario Draghis rapporter, skulle vara att inrätta en 28:e rättslig ordning²⁴ som ska göra det möjligt för företag att verka på hela den inre marknaden: detta skulle möjliggöra både ambition och innovation. Den 28:e rättsliga ordningen på europeisk nivå kommer att innehålla gemensamma regler, som eventuellt införs successivt eller i moduler. Den innehåller en rättslig ram för företag i EU, baserad på digitala standardlösningar, och ska hjälpa företag att övervinna hinder när de startar och driver verksamhet på den inre marknaden. För att åstadkomma detta kommer den att förenkla tillämpliga regler och minska kostnaderna för misslyckanden genom att ta itu med specifika aspekter inom relevanta rättsområden, däribland insolvens-, arbets- och skattelagstiftningen. Kommissionen kommer att undersöka möjligheten att göra det möjligt för företag att snabbare etablera sig i Europa, helst inom 48 timmar, i enlighet med Enrico Lettas vision om en europeisk företagslagstiftning.

Överlåtelser av företag till en ny generation företagare skapar möjligheter och bevarar arbetstillfällena. Företagsöverlåtelser – att lämna över ett företag till en ny ägare, ofta med en ny ledning – kan vara komplicerade och måste följa de särskilda regler som gäller i varje

²⁴ En konkurrenskraftskompass för EU, COM(2025) 30.

medlemsstat. Antalet företagsöverlåtelser i Europa ökar, men ramvillkoren för företagsöverlåtelser tar inte tillräcklig hänsyn till de utmaningar som finns²⁵.

Ett expanderande företag beslutar sig för att etablera sig permanent i tre andra medlemsstater för att locka lokala kunder. För att göra detta måste företaget först bedöma och förstå den nationella bolagsrätten i varje medlemsstat, välja olika nationella bolagsformer för varje företag och anpassa organisationsstrukturen i varje företag för att uppfylla de nationella kraven. Om språkbarriärerna och skillnaderna i medlemsstaternas rättssystem är betydande kan företaget behöva anlita en extern konsult eller advokat, vilket leder till betydande förseningar, kostnader och administrativa bördor, särskilt för små och medelstora företag.

Åtgärder:

- Fastställa gemensamma regler för att göra det möjligt att digitalt starta och driva företag på hela den inre marknaden (lagstiftningsförslag om den 28:e rättsliga ordningen – första kvartalet 2026).
- Se över kommissionens rekommendation om företagsöverlåtelser²⁶ (fjärde kvartalet 2025).

4. Erkännande av yrkeskvalifikationer

Den inre marknaden utgör en unik ram för rörligheten för personer och deras kompetens och kvalifikationer. Ju snabbare yrkeskvalifikationer erkänns, desto lättare är det för medborgarna att arbeta i andra medlemsstater och för tjänsteleverantörer att bedriva gränsöverskridande verksamhet. Enligt EU-lagstiftningen ska EU-länderna ömsesidigt erkänna yrkeskvalifikationer som förvärvats i ett annat EU-land och som krävs för att permanent utöva reglerade tjänster. För att förbli konkurrenskraftigt globalt måste EU bli bättre på att locka och behålla talanger som kan hjälpa till att minska kompetensbristen på arbetsmarknaden. Tredjelandsmedborgare har dock fortfarande svårt att arbeta i de yrken där de är kvalificerade.

Långdragna och komplicerade erkännandeförfaranden hindrar EU-medborgare från att utöva sitt yrke i andra medlemsstater. Detta kan göra att de tvingas ta mindre kvalificerade arbeten och förstärka de rådande demografiska trendernas effekt på arbetsmarknaden. Digitala processer har potential att påskynda erkännandeförfaranden som fortfarande alltför ofta är pappersbaserade. Enligt en färsk rapport från Europeiska revisionsrätten har endast två medlemsstater infört helt elektroniska erkännandeförfaranden eller användning av e-post utan att begära ytterligare fysiska handlingar²⁷.

Automatiska erkännandeförfaranden gör det snabbare och effektivare att erkänna yrkeskvalifikationer men används endast för ett fåtal yrken, framför allt inom hälso- och sjukvården. Att utöka det automatiska erkännandeförfarandet, till exempel genom de befintliga gemensamma utbildningsramarna, kan göra det snabbare och effektivare att erkänna

²⁵ *Assessment of Framework conditions for business transfer in Member States*, nätverket av företrädare för små och medelstora företag, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/60694?locale=sv>.

²⁶ 94/1069/EG: *Commission Recommendation of 7 December 1994 on the transfer of small and medium-sized enterprises* (inte översatt till svenska).

²⁷ Europeiska revisionsrätten: *Erkännande av yrkeskvalifikationer inom EU*: Särskild rapport nr 10/2024.

yrkeskvalifikationer. Inom ramen för kompetensunionen²⁸ tillkännagavs ett initiativ för kompetensportabilitet för att undanröja hinder för arbetstagarnas rörlighet.

Ett specialiserat teknikföretag anställde inte en högkvalificerad tekniker från en annan medlemsstat över gränsen på grund av långdragna erkännandeförfaranden och krav på auktoriserade översättningar av en rad handlingar som styrker de kvalifikationer som erhållits i teknikerns hemland.

Åtgärder:

- Överväga EU-lagstiftning för att undanröja hinder för arbetstagares rörlighet.
- Göra förfarandena för erkännande av yrkeskvalifikationer snabbare och effektivare genom att öka användningen av digitala verktyg (fjärde kvartalet 2026).
- Underlätta erkännandet av yrkeskvalifikationer genom att utvidga de automatiska erkännandesystemen, till exempel genom gemensamma utbildningsramar (fjärde kvartalet 2026).
- Överväga EU-lagstiftning för att fastställa gemensamma regler för erkännande och validering av tredjelandsmedborgares kvalifikationer och färdigheter (fjärde kvartalet 2026).

5. Stora förseningar i standardiseringsarbetet som hämmar innovation och konkurrenskraft

Standarder²⁹ är ett uttryck för innovation och är centrala för en resilient, miljövänlig och digital inre marknad. De skapar rättssäkerhet, underlättar tillgången till ny teknik och stärker EU-företagens globala konkurrenskraft. Vår standardiseringsram har dock svårt att tillgodose marknadens och politikens behov, särskilt när det gäller punktlighet, inkludering och tillgång till standarder. Harmoniserade standarder införs sent eller inte alls, vilket medför kostnader och osäkerhet för företagen, hämmar deras konkurrenskraft och bromsar spridningen av ny teknik på den inre marknaden. Kommissionen vill framtidssäkra EU:s ram för harmoniserade standarder genom att se över standardiseringsförordningen. Detta kommer att göra standardiseringsprocessen snabbare och mer flexibel, säkerställa en aktörsdriven process med ett väl avvägt deltagande av berörda parter, särskilt nystartade företag, små och medelstora företag, det civila samhället och den akademiska världen, förbättra tillgången till standarder och stärka EU:s roll som global normgivare. Det kommer också att göra så att EU:s produktlagstiftning fungerar effektivt, vilket är kärnan i den inre marknaden. Att upprätta nära förbindelser mellan standardisering och unionens forsknings- och innovationsinsatser, inbegripet de grundläggande måttenheter som fastställs i metrologiinitiativet, främjar den fria rörligheten för tjänster och produkter.

Under tiden kommer omnibuspaketet, som antas tillsammans med denna strategi, att göra det möjligt för kommissionen att, i de fall då det nuvarande standardiseringssystemet inte ger resultat, fastställa gemensamma specifikationer som företagen kan använda för att bevisa att de uppfyller de rättsliga kraven.

²⁸ COM(2025) 90 final.

²⁹ Dvs. harmoniserade standarder och andra europeiska standarder som ligger till grund för EU-lagstiftningen.

Ett företag utvecklar avancerade obemannade luftfartygssystem som sedan 2023 måste uppfylla rättsliga krav på konstruktion, produktion, underhåll och drift. Kommissionen har uppmanat de europeiska standardiseringsorganisationerna att ta fram harmoniserade standarder för att hjälpa företagen att genomföra dessa krav. Detta har hittills dock endast resulterat i en sådan standard, medan sju fortfarande är under utveckling. I avsaknad av dessa standarder har företaget tvingats göra en dyrare bedömning av överensstämmelse, vilket har skapat rättsosäkerhet och en administrativ börda. Dessa kostnader skulle annars ha kunnat investeras i innovation.

Åtgärder:

- Göra det möjligt för kommissionen att vid behov fastställa gemensamma specifikationer (det omnibusförslag som antas tillsammans med strategin).
- Se över standardiseringsförordningen (lagstiftningsförslag – andra kvartalet 2026).

6. Fragmenterade regler om förpackningar, märkning och avfall

Produktmärkningen ger konsumenterna viktig information om säkerhet, hållbarhet och nutrition. De olika nationella märkningskraven gör det dock svårt att bedriva verksamhet på hela den inre marknaden. De olika kraven tvingar tillverkarna att utveckla olika versioner av produkten för olika marknader eller att märka om eller till och med ompaketera produkter när de transporteras över gränserna. De många olika märkningskraven gör också konsumentinformationen mer komplex.

Märkningsreglerna måste utgöra en balans mellan behovet av tydlig konsumentinformation och behovet av att minska marknadshindren och bördan för industrin. Denna balans kommer att eftersträvas genom flera initiativ. Enligt den nya förordningen om förpackningar och förpackningsavfall ska en harmoniserad märkning av förpackningar införas för att underlätta konsumenternas sortering, som kommer att specificeras genom genomförandeakter. Kommissionen kommer att se över förordningen om märkning av textilier i syfte att förtydliga tillämpliga regler, minska fragmenteringen och möjliggöra ett grönt pristillägg genom ett helt harmoniserat och heltäckande märkningsinnehåll i en fysisk och digital märkning. På längre sikt är en digital märkning baserad på en databärare, till exempel en QR-kod, lösningen för att förenkla konsumenternas tillgång till märkning och underlätta efterlevnaden för ekonomiska aktörer, även om viktig information, såsom säkerhetsinstruktioner fortfarande bör tryckas på produkten. Digitala etiketter kommer att ingå i det digitala produktpasset³⁰ som digital behållare för produktrelaterad information, vilket redan planeras i den nya förordningen om byggprodukter.

Vi måste skapa en inre marknad för avfall. Det främsta syftet med system för utökat producentansvar är att kräva att producenterna ska täcka kostnaderna för hanteringen av uttjänta produkter och därmed bidra till materialåtervinning och cirkularitet. Vissa inslag i systemen för utökat producentansvar har dock blivit ett av de hinder som oftast rapporteras av företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet i EU. Systemen för utökat producentansvar härrör ofta från EU-lagstiftningen, men bristen på enhetliga principer och krav

³⁰ Det digitala produktpasset infördes först genom förordningen om ekodesign för hållbara produkter. Det kommer att fungera som en digital informationsbärare och kommer att nås med hjälp av en QR-kod som placerats på en produkt, vilket undanröjer behovet av omfattande pappersdokumentation. Det tekniska genomförandet pågår och produktpasset förväntas tas i bruk för de första produktkategorierna 2026. Mer information finns i kapitlet om digitalisering.

har lett till att det inrättats många olika system i medlemsstaterna, att lagstiftningen har blivit komplex och att företagen har fått en stor administrativ börda. Särskilt för små och medelstora företag är de nationella registrerings- och rapporteringskraven, inbegripet skyldigheten att utse separata representanter för tillverkaren för varje medlemsstat där producenten släpper ut produkter på marknaden, ett verkligt hinder för en europeisk marknad. Dessutom har en begränsad utveckling av EU-omfattande kriterier för när avfall upphör att vara avfall och status som biprodukt, som fastställer villkoren för när ämnen eller föremål upphör att vara avfall och kan betraktas som produkter, lett till en fragmentering av den inre marknaden för avfall, returråvaror och biprodukter. Medlemsstaterna har antagit nationella eller regionala kriterier för när avfall upphör att vara avfall utan att samordna dessa och det är inte lätt för medlemsstaterna att erkänna varandras kriterier. Det är nödvändigt att komma till rätta med denna fragmentering för att underlätta och påskynda gränsöverskridande transporter av avfallsråvaror till återvinningsanläggningar och av returråvaror inom EU. Avsaknaden av en harmoniserad EU-definition av biprodukter hindrar också produktionsprocessernas cirkularitet.

För att ett företag ska kunna sälja belysningsutrustning i hela EU måste det fullgöra skyldigheterna avseende utökat producentansvar i tre kategorier samtidigt: förpackningar, elektronisk och elektrisk utrustning samt batterier. För att företaget ska kunna sälja produkterna i tre stora medlemsstater måste det göra 16 olika registreringar i system för utökat producentansvar hos tio olika myndigheter, efter utdragna separata processer med olika krav och betalning av separata administrations- och registreringsavgifter. När de väl har registrerats gäller olika rapporteringsskyldigheter och rapporteringsintervaller för varje system.

Åtgärder:

- Harmonisera märkningsreglerna genom sektorsspecifik lagstiftning och underlätta införandet av digitala märkningslösningar genom det digitala produktpasset (successivt införande av digitala produktpass, inbegripet eventuellt införande genom översynen av den nya lagstiftningsramen under andra kvartalet 2026).
- Slopa omotiverade krav på tillverkarens representant från system för utökat producentansvar och minska rapporteringsskyldigheterna, bland annat genom att begränsa dem till en gång om året (omnibusförslag fjärde kvartalet 2025).
- Åtgärda den fragmentering som uppstått till följd av olika nationella system för utökat producentansvar genom ytterligare harmonisering, förenkling och digitalisering, bland annat genom en digital gemensam kontaktpunkt för information, registrering och rapportering (som en del av lagstiftningsförslaget till en rättsakt om den cirkulära ekonomin³¹ – fjärde kvartalet 2026)
- Reformera kriterierna för när avfall upphör att vara avfall och biprodukter och tillhandahålla en mer harmoniserad och smidigare ram för den inre marknaden för att uppnå status som avfall som inte längre är avfall och biprodukt. Underlätta antagandet av EU-omfattande kriterier för när avfall upphör att vara avfall och göra det möjligt att anta sådana kriterier för prioriterade avfallsråvaror. Underlätta gränsöverskridande transporter av avfallsråvaror för materialåtervinning (som en del av lagstiftningsförslaget till en rättsakt om den cirkulära ekonomin – fjärde kvartalet 2026).

³¹ Utarbetandet av rättsakten om den cirkulära ekonomin kommer att stödjas av diskussionerna i dialogen om cirkularitet inom given för en ren industri, med särskilt fokus på den inre marknaden.

7. Föråldrade harmoniserade produktregler och bristande produktöverensstämmelse

EU:s lagstiftningsram för produkter är en viktig tillgång på den inre marknaden, där harmoniserade regler gör det möjligt att släppa ut ett stort antal produkter på marknaden samtidigt som konsumenterna skyddas. Den bygger på i) en principbaserad harmoniserad produktlagstiftning (den så kallade nya lagstiftningsramen)³², i kombination med ii) ett system med standarder som gör det lättare att påvisa överensstämmelse och stöder innovation, och iii) ett system för marknadskontroll som säkerställer överensstämmelse och konsumentskydd. Dessa politiska pelare skapar lika villkor med stark konkurrens som banar väg för en långsiktig europeisk konkurrenskraft. Den fastställer också strukturen för politiska initiativ som digitaliseringen och den gröna omställningen. Även om denna ram har visat sig vara framgångsrik så behöver den förbättras³³. För att säkerställa samordnade och effektiva EU-omfattande åtgärder för att hantera produkter som utgör en risk krävs det för det första effektiva skyddsåtgärder som säkerställer snabba tillsynsåtgärder i hela unionen när risker väl har identifierats i någon medlemsstat. Det finns ett behov av att införa tydliga och exakta krav och snabba förfaranden så att anmälda organ för bedömning av överensstämmelse bättre kan komma till rätta med bristfällig praxis. För det andra framgår det för närvarande inte av den nya lagstiftningsramen vilka skyldigheter de ekonomiska aktörer som är involverade i produkters cirkularitet har. Ett sådant förtydligande skulle underlätta efterlevnaden och förlänga produkternas livscykel. Slutligen måste EU:s produktlagstiftning fullt ut inbegripa digitala lösningar. Den nuvarande användningen av traditionell pappersbaserad dokumentation är föråldrad. I framtiden kommer det digitala produktpasset att ge tillgång till alla viktiga dokument som krävs enligt EU:s produktlagstiftning.

Produktramen möjliggör en sömlös rörlighet för produkter på den inre marknaden, men den måste skyddas mot missbruk. Den stora mängd produkter som kommer in på den europeiska marknaden från omvärlden gör det omöjligt att säkerställa full överensstämmelse genom tull- och marknadskontroller. Tullmyndigheterna, som är den första försvarslinjen vid gränsen, översvämmas – särskilt av e-handelsimporten, som utgör 97 % av alla tulldeklarationer³⁴. Marknadskontrollsystemet³⁵, den andra försvarslinjen, som också omfattas av medlemsstaternas behörighet, står också under enorm belastning³⁶. Den enorma mängd produkter som kommer in från tredjeländer och som är osäkra, förfalskade eller inte

³² Den nya lagstiftningsramen bygger på två viktiga rättsakter från 2008: beslut nr 768/2008/EG, som beskriver en modell för EU:s produktlagstiftning, och förordning (EG) nr 765/2008, som kompletterades och delvis ersattes av förordningen om marknadskontroll 2019. I förordning (EG) nr 765/2008 fastställs regler för ackreditering och CE-märkning. De 29 rättsakter som är anpassade efter denna modell reglerar olika produktkategorier, till exempel leksaker, sprängämnen, medicintekniska produkter, mätinstrument, gödselmedel, marin utrustning, drönare och batterier. Den nya lagstiftningsramen stöder omkring 80 % av industriproduktionen och 74 % av tillverkningen inom EU.

³³ Utvärdering av den nya lagstiftningsramen, SWD(2022) 364.

³⁴ Kommissionens meddelande *En omfattande EU-verktygslåda för säker och hållbar e-handel*, COM(2025) 37.

³⁵ Systemet styrs av förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll. Marknadskontrollmyndigheterna ansvarar i samarbete med tullmyndigheterna för att kontrollera produkter och se till att kraven uppfylls i alla medlemsstater. Myndigheterna samarbetar genom Safety Gate (för farliga icke-livsmedelsprodukter) och ICSMS (för marknadskontroll av icke-livsmedelsprodukter) för att upptäcka och avlägsna osäkra produkter.

³⁶ Enligt EU:s övervakningsdata importerades 4,6 miljarder försändelser av lågt värde (upp till 150 euro) till EU under 2024. Det är nästan dubbelt så höga siffror som 2023 (2,4 miljarder euro) och mer än tre gånger högre än 2022 (1,4 miljarder euro).

överensstämmer med kraven kan leda till allvarliga säkerhets- och hälsorisker för konsumenterna, inverka negativt på miljön och missgynna legitima företag. Konsumenterna själva nämner opålitliga onlineförsäljare som ett av de största problemen som de möter på nätet. Inom vissa sektorer visar studier att upp till 100 %³⁷ av produkterna på vissa e-handelsplattformar inte överensstämmer med kraven. Det nuvarande marknadskontrollsystemet saknar resurser och expertis och är alltför strukturellt fragmenterat för att effektivt kunna hantera dessa utmaningar.

Det är viktigt att samla resurser, utbyta underrättelser och prioritera för att kunna rikta in sig på de mest skadliga produkterna. Den pågående tullreformen syftar till att ta itu med dessa utmaningar i första ledet genom en ny tullmyndighet, EU:s tulldatacentral och anpassade regler för importerade e-handelspaket för att säkerställa lika villkor, särskilt genom att avskaffa tullbefrielsen på importerade varor upp till 150 euro. Diskussioner förs också om en eventuell tullhanteringsavgift för att ta itu med de ökande kostnaderna för att kontrollera att mindre sändningar överensstämmer med EU:s regler. På samma sätt finns det ett behov av att styra marknadskontrollen på EU-nivå för att tillhandahålla systematisk samordning och vägledning och skala upp och samla alla marknadskontrollmyndigheters kapacitet och expertis i hela EU. Vi bör särskilt överväga marknadskontroll på EU-nivå inom strategiska prioriterade områden, särskilt när det gäller e-handelsimport från tredjeländer, där enskilda medlemsstaters åtgärder kanske inte är tillräckliga.

När en konsumentorganisation kontrollerade produkterna på en stor välkänd e-handelsplattform var nästan alla testade produkter i olika kategorier, till exempel hjälmar, kosmetika, leksaker och prylar, ljus och tvättsvampar, elektriska och uppkopplade produkter, antingen farliga, saknade erforderlig information, till exempel säkerhetsanvisningar eller innehållsförteckningar, och/eller innehöll felaktiga påståenden.

Åtgärder:

- Vidta effektiva åtgärder för att öka produktöverensstämmelsen genom att utnyttja synergier med EU:s och nationella tull- och marknadskontrollmyndigheters kapacitet och eventuellt inrätta en marknadskontrollmyndighet i EU (tredje kvartalet 2025).
- Modernisera lagstiftningsramen för produkter för att utnyttja digitaliseringen, främja cirkularitet och stärka skyddsåtgärderna (översyn av den nya lagstiftningsramen – möjligt lagstiftningsförslag andra kvartalet 2026).

8. Begränsande och olikartad nationell reglering av tjänster

Höga rättsliga och administrativa hinder befäster de långvariga marknadsstrukturerna och hämmar innovation, expansion och affärsmöjligheter. Tjänstedirektivet har bidragit till att minska hindren³⁸, men fortfarande begränsar medlemsstaternas regler tillträdet till omkring 5 700 tjänsteverksamheter som omfattar omkring 22 % av EU:s arbetskraft³⁹. Att reglera tillträdet till en tjänsteverksamhet kan vara motiverat för att uppnå legitima mål av allmänt intresse, till exempel folkhälsa och säkerhet. Det stora antalet och typen av tjänster som

³⁷ [BEUC, Under the Microscope: Tests of Temu Products by Consumer Groups, 2025.](#)

³⁸ Europeiska kommissionen (2021), [Mapping and assessment of legal and administrative barriers in the services sector.](#)

³⁹ Europeiska kommissionen, [Regulated Professions Database.](#)

regleras, liksom det faktum att vissa tjänster endast regleras i en eller ett fåtal medlemsstater, bekräftar dock att medlemsstaterna har stora möjligheter att minska regelbördan för att underlätta gränsöverskridande handel och investeringar. En minskning av hindren för handel med tjänster med 10 % skulle öka EU:s bruttoförädlingsvärde med 0,5 %⁴⁰ och utländska direktinvesteringar i nyetableringsprojekt med 4 till 21 %⁴¹.

Skillnader i nationella tillstånds- och certifieringskrav gör det svårt att tillhandahålla tjänster i andra medlemsstater. De nationella villkoren för tillstånds- och certifieringskrav varierar kraftigt, även när de grundar sig på unionsrätten, vilket försvårar det ömsesidiga erkännandet av tillstånd eller certifieringar i praktiken. En anpassning av de underliggande villkoren för de krav som grundar sig på unionsrätten skulle minska fragmenteringen av regelverket och göra det lättare för en tjänsteleverantör som har tillstånd i en medlemsstat att tillhandahålla sina tjänster i andra medlemsstater utan att behöva erhålla ett nytt tillstånd eller ny certifiering i dessa medlemsstater.

Skyldigheterna för företag och företagare som vill etablera sig i en annan medlemsstat är byråkratiska och kostsamma. Medlemsstaterna bör inte kräva att tjänsteleverantörer från EU etablerar sig på deras territorium eftersom de tillfälligt kan tillhandahålla gränsöverskridande tjänster. Trots det begränsar medlemsstaterna ibland denna möjlighet och behandlar därmed i praktiken tjänsteleverantörer som om de vore etablerade på deras territorium. Företagen behöver rättssäkerhet när det gäller deras rätt att tillhandahålla tillfälliga gränsöverskridande tjänster utan att behöva etablera sig i andra medlemsstater.

En medlemsstat vägrar att låta en veterinär som är etablerad i ett grannland tillfälligt tillhandahålla sina tjänster. Det innebär att veterinären inte kan behandla djur på jordbruksföretag i närheten av sitt driftställe enbart på grund av att dessa jordbruksföretag är belägna på andra sidan gränsen.

Åtgärder:

- Lansera ett initiativ för att göra det lättare för leverantörer som enligt EU-lagstiftningen har tillstånd eller är certifierade i en medlemsstat att tillhandahålla EU-omfattande tjänster, och eventuellt även harmonisera sådana tillstånds- och certifieringssystem (andra kvartalet 2026).
- Utarbeta rättslig vägledning och rekommendationer till medlemsstaterna för att klargöra rätten att tillfälligt tillhandahålla gränsöverskridande tjänster (andra kvartalet 2026).

9. Betungande förfaranden för tillfällig utstationering av arbetstagare

Att tillhandahålla tjänster över gränserna innebär ofta rörlighet för företagare och deras personal. Tillfällig utstationering av arbetstagare är en integrerad del av friheten att tillhandahålla tjänster på den inre marknaden. Under 2023 ökade antalet gränsarbetare och utstationeringar till 1,8 miljoner respektive 5,5 miljoner. EU-lagstiftningen är utformad för att skydda utstationerade arbetstagares rättigheter och samtidigt underlätta friheten att tillhandahålla tjänster och främja en rättvis konkurrens. Det finns ett uppenbart behov av att

⁴⁰ IFO-institutet, *Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU*, Econpol Policy Report 52/2024.

⁴¹ Jungmittag, A., och Marschinski, R. (2023), "Service trade restrictiveness and foreign direct investment – Evidence from greenfield FDI in business services", *The World Economy*, 46(6), s. 1711–1758.

skydda utstationerade arbetstagare i risksektorer, till exempel inom byggsektorn eller jordbrukssektorn. För att främja skyddet av utstationerade arbetstagare får medlemsstaterna enligt EU-lagstiftningen införa administrativa krav, till exempel kravet att anmäla utstationerade arbetstagare, när detta är motiverat och proportionellt. Alla utstationerade arbetstagare (till exempel kvalificerade specialister som ingenjörer och tekniker som installerar och underhåller maskiner eller ledningspersonal) löper dock inte samma risker.

Mångfalden av nationella anmälningsskrav, både i fråga om form (papper eller digitalt) och innehåll (typ av och antal datapunkter), har medfört komplicerade regler för både företag och utstationerade arbetstagare och har fragmenterat den inre marknaden.

Berörda parter tar ofta upp de komplicerade utstationeringsreglerna som ett hinder för tillhandahållandet av gränsöverskridande tjänster⁴². De administrativa kostnaderna till följd av de komplicerade utstationeringsreglerna (utom vägtransportsektorn) uppskattas till 477–635 miljoner euro per år⁴³. För att minska den administrativa bördan för tjänsteleverantörerna antog kommissionen i november 2024 ett förslag till förordning om ett offentligt gränssnitt anslutet till informationssystemet för den inre marknaden för anmälan av utstationering av arbetstagare. Det offentliga gränssnittet skulle också underlätta en effektiv övervakning av efterlevnaden av EU-lagstiftning som syftar till att säkerställa utstationerade arbetstagares rättigheter och stödja det administrativa samarbetet mellan medlemsstaterna. Europaparlamentet och rådet uppmanas att slutföra förhandlingarna om kommissionens förslag som skulle utgöra ett steg mot färre och mer harmoniserade administrativa krav vid utstationering. Detta förenklingsinitiativ åtföljs av insatser för att öka efterlevnaden av lagstiftningen.

Europeiska arbetsmyndigheten hjälper medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter att tillämpa utstationeringsreglerna genom att samordna och stödja samlade och gemensamma inspektioner, tillhandahålla information och sysselsättningsstöd till arbetstagare och företag, bekämpa odeclarerat arbete, medla i gränsöverskridande tvister och möjliggöra lösningar. Den pågående utvärderingen av Europeiska arbetsmyndigheten pekar på att det finns utrymme att förbättra myndighetens resultat. Det konstateras dock att det finns vissa begränsningar i myndighetens mandat som skulle kunna påverka dess potential. Myndigheten skulle genom riktade förändringar kunna stärkas för att bli effektivare och mer ändamålsenlig. Den skulle till exempel kunna höja sin datahanteringskompetens och förbättra samarbetet med medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter, bland annat när det gäller tillhandahållandet av information och myndighetens roll gentemot tredjelandsmedborgare som är bosatta i EU.

Dessutom har arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden identifierat exempel på god praxis vid utstationering, där vissa medlemsstater koncentrerar sina anmälningsskrav och andra administrativa krav till risksektorer och undantar mycket korta utstationeringar från dessa krav⁴⁴.

Arbetstagare som tillfälligt utstationeras till en annan medlemsstat omfattas av det sociala trygghetssystemet i det land där de är anställda. Utstationerade arbetstagare måste visa att de har betalat in avgifter till det sociala trygghetssystemet i hemlandet (intyg för

⁴² [Synopsis report on the Single Market Strategy consultation activities](#).

⁴³ SWD(2024) 258.

⁴⁴ Mer information finns i [arbetsgruppens rapport för 2023–2024](#).

utlandet A1). Förfarandena för att bevisa och kontrollera rätten till sociala trygghetsförmåner kan vara tidskrävande och administrativt betungande, eftersom de bygger på fysisk närvaro och fysiska handlingar. Den översyn av förordningarna om samordning av de sociala trygghetssystemen som medlagstiftarna för närvarande förhandlar om bör leda att förfarandena förenklas, och medlagstiftarna uppmanas att slutföra de långdragna förhandlingarna. Utbytet mellan socialförsäkringsinstitutioner har redan underlättats genom det elektroniska utbytet av socialförsäkringsuppgifter (EESSI). Med utgångspunkt i den nyligen genomförda digitaliseringen av ansökningsförfarandet för intyg för utlandet A1 inom ramen för den gemensamma digitala ingången skulle det europeiska socialförsäkringskortet (ESSPASS) kunna leda till ytterligare förenklningar genom att möjliggöra digitala kontroller av socialförsäkringsintyg, inbegripet A1-intyget, vilket också skulle minska risken för fel och bedrägerier.

Ett medelstort teknikföretag som är verksamt inom automatiseringsteknik installerar, underhåller och reparerar maskiner i hela EU vilket gör att de måste göra 3 500 anmälningar av utstationeringar per år. De utstationerade arbetstagarna är högkvalificerade och välbetalda ingenjörer och tekniker som endast utstationeras i några dagar åt gången. De betungande förfarandena, särskilt mot bakgrund av de många olika nationella anmälningskraven och anmälningsförfarandena, hindrar tillhandahållandet av gränsöverskridande tjänster och orsakar en betydande administrativ börda.

Åtgärder:

- Fortsätta att ge medlagstiftarna stöd att slutföra förhandlingarna om
 - översynen av förordningarna (EG) nr 883/2004 och (EG) nr 987/2009 om samordning av de sociala trygghetssystemen,
 - förslaget om ett offentligt gränssnitt för anmälan av utstationering av arbetstagare (COM 2024/531).
- Lansera ett paket för rättvis rörlighet (2026), som bland annat omfattar
 - ett förslag om ett europeiskt socialförsäkringskort (ESSPASS) som uppföljning av den pågående pilotverksamheten,
 - ett förslag till förstärkning av Europeiska arbetsmyndigheten, inbegripet en översyn av dess mandat,
 - åtgärder för att göra det lättare att tillfälligt tillhandahålla tjänster över gränserna, samtidigt som arbetstagarnas rättigheter skyddas.

10. Territoriella begränsningar av utbudet

Territoriella begränsningar av utbudet inom detalj- och grossisthandeln fragmenterar den inre marknaden, begränsar konsumenternas valmöjligheter och bidrar till betydande prisskillnader i hela EU, särskilt för dagligvaror till konsumenter. Territoriella begränsningar av utbudet införs av vissa stora tillverkare för att göra det mycket svårt eller omöjligt för detaljhandlare att köpa produkter i en medlemsstat och sälja dem vidare i en annan. Detta skadar gränsöverskridande verksamheter och strider mot principen att den inre

marknaden ska ge konsumenterna valfrihet och priskonkurrens⁴⁵. Konkurrenslagstiftningen är ett effektivt verktyg för att bestraffa sådana metoder när de är resultatet av avtal eller dominerande aktörers ensidiga åtgärder⁴⁶. Många av dem faller dock utanför konkurrenslagstiftningens tillämpningsområde, särskilt när de härrör från ensidiga åtgärder från stora tillverkare som inte har en dominerande ställning i den mening som avses i lagstiftningen. Kommissionen kommer att bedöma vilka åtgärder som behövs för att komma till rätta med stora marknadsaktörers utbudsbegränsningar som leder till omotiverade prisskillnader som inte kan förklaras av objektiva faktorer, till exempel skillnader i regler eller kostnader mellan medlemsstaterna. Andra åtgärder, till exempel när det gäller märkning, som ingår i denna strategi kommer också att hjälpa till att komma till rätta med territoriella begränsningar av utbudet, eftersom fragmenterade nationella regler kan möjliggöra dessa metoder.

En stor tillverkare av märkeslivsmedel säljer samma produkt i flera länder. I vissa länder är produkten dock mycket billigare än i andra och denna skillnad kan inte förklaras av skatter eller arbetskostnader. En dagligvarukedja som också är verksam i dessa länder vill köpa produkten i det land där den är billigare och sälja den till ett lägre pris även i andra länder. Tillverkaren upphör då att leverera produkten till dagligvarukedjan i det land där priset är lägre för att hindra den från att sälja produkten billigt i andra länder, i syfte att upprätthålla den konstgjorda prisskillnaden mellan länderna.

Åtgärd:

- Utveckla verktyg för att vidta åtgärder mot omotiverade territoriella utbudsbegränsningar för att även omfatta situationer som ligger utanför konkurrenslagstiftningen, till exempel stora tillverkares ensidiga åtgärder (förslag – fjärde kvartalet 2026).

Kapitel 2. Stärka de europeiska tjänstemarknaderna

EU:s ekonomi är en tjänsteekonomi men den inre marknaden för tjänster är fortfarande ytterst underutvecklad. Tjänster står för omkring 75 % av EU:s BNP och de flesta arbetstillfällen i EU skapas inom tjänstesektorn⁴⁷. 40 % av EU-produkternas förädlingsvärde utgörs av tjänsteinnehåll. Handeln med tjänster inom EU utgör 7,6 % av EU:s BNP och är därmed inte större än handeln med tjänster med tredjeländer. Det bekräftar att den inre marknaden för tjänster är betydligt mindre än den skulle kunna vara⁴⁸. Trots de framsteg som gjorts är omkring 60 % av hindren för tjänster av samma typ som för 20 år sedan⁴⁹. Det behövs därför ett nytt tillvägagångssätt.

⁴⁵ I en oberoende studie som genomfördes för Europeiska kommissionen 2020 uppskattades med viss osäkerhet att konsumenterna skulle kunna spara upp till 14,1 miljarder euro per år på sina inköp av vissa produkter om territoriella begränsningar av utbudet togs bort. Huruvida dessa eventuella vinster vältras över på konsumenterna kommer bland annat att bero på graden av konkurrens på slutkundsmarknaderna.

⁴⁶ Den 23 maj 2024 bötfällde kommissionen Mondelez på 337,5 miljoner euro för att företaget hindrade den gränsöverskridande handeln med choklad, kex och kaffeprodukter. Tidigare hade kommissionen 2019 ålagt AB InBev böter på 200 miljoner euro för att företaget begränsade den gränsöverskridande försäljningen av öl.

⁴⁷ *National accounts and GDP – Statistics Explained*. Källa: Eurostat.

⁴⁸ Europeiska kommissionen, *2025 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften*, COM(2025) 26.

⁴⁹ Europeiska kommissionen, *Single Market Economics Papers: 30 years of Single Market – Taking stock and looking ahead*, december 2022.

Den stora mångfalden av tjänster i ekonomin gör att övergripande politiska universallösningar har begränsad effekt, medan affärsnyttan av integrerade tjänstemarknader är särskilt stor inom vissa tjänstesektorer. Företagstjänster står för 7 % av EU:s BNP och uppvisar tydliga likheter mellan medlemsstaterna, men regleras fortfarande mycket olika i olika medlemsstater. Tjänster till privatpersoner står för 12 % av EU:s BNP. Här är marknaderna fortfarande nationella och kännetecknas av låg produktivitet. Byggsektorn står för 11 % av EU:s BNP, men endast 1 % av byggtjänsterna handlas över gränserna, eftersom byggmarknaderna fortfarande håller sig inom nationsgränserna. Effektiva posttjänster är en central del av den inre marknaden och möjliggör gränsöverskridande ekonomisk verksamhet. Andra tjänster är dock ofta lokala till sin natur och handlas inte lika ofta över gränserna.

En ny sektorspolitisk inriktning kan ge den inre marknaden för tjänster ny dynamik. Den befintliga övergripande politiska inriktningen kommer att kompletteras med initiativ för sektorsspecifika tjänster. De kommer att fokusera på de tjänstesektorer som är mest relevanta för den gröna och den digitala omställningen och som skulle kunna ge störst ekonomiskt mervärde och ersätta de olikartade nationella regler som skapar rättslig fragmentering.

Att kunna tillhandahålla industrirelaterade tjänster, till exempel installations-, underhålls- och reparationstjänster, sömlöst och effektivt över gränserna är avgörande för Europas tillverkningssektor. Tillverkningsindustrin går i allt högre grad mot tjänstefiering – med integrerade lösningar för produkter och tjänster. I takt med denna utveckling har berörda parter uttryckt oro över att rättsliga hinder, till exempel betungande krav vid utstationering av arbetstagare, förhandskontroller, förhandsanmälan av tjänster och varierande standarder för säkerhet i arbetet, hindrar ett sömlöst tillhandahållande av tjänster över gränserna, till exempel installations-, underhålls- och reparationstjänster, vilket får negativa konsekvenser för industrins konkurrenskraft.

Företagstjänster är bland de mest reglerade tjänsterna i vissa men inte alla medlemsstater. Bland de 5 700 reglerade yrkena finns många företagstjänster, till exempel juridiska tjänster, redovisningstjänster och skatterådgivningstjänster, som har konsekvenser för hela ekonomin. En minskning av hindren för handel med tjänster med 10 % skulle öka EU:s bruttoföreläggingsvärde för företagstjänster med 0,8 %⁵⁰.

En begränsande och olikartad reglering av byggtjänster hämmar tillgången till överkomliga och energieffektiva bostäder och infrastrukturutvecklingen. Berörda parter har uttryckt oro över den begränsade yrkesmässiga rörligheten på grund av det stora antalet reglerade yrken i sektorn och det komplexa ömsesidiga erkännandet av yrkeskvalifikationer, det svaga ömsesidiga erkännandet av nationella certifikat, och kompetensintyg inom till exempel arbetsmiljö, energieffektivitet och miljö. Den begränsade tillgången till ansvarsförsäkring i gränsöverskridande situationer gör det än mer komplicerat att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster och är en fråga som kräver marknadsbaserade lösningar. En minskning av hindren för handel med byggtjänster med 10 % skulle öka EU:s bruttoföreläggingsvärde med 0,5 %⁵¹. Dessutom krävs det vid fysisk planering och bygg- och renoveringsprojekt ofta komplexa, långsamma och fragmenterade tillståndsförfaranden som

⁵⁰ IFO-institutet, *Building a Stronger Single Market: Potential for Deeper Integration of the Services Sector within the EU*, Econpol Policy Report 52/2024.

⁵¹ Ibid.

varierar kraftigt inom EU. Detta hindrar den inre marknaden från att fungera optimalt och från att snabbt och i stor skala tillhandahålla överkomliga bostäder.

De många restriktionerna för att starta och driva butik gör detaljhandeln mindre konkurrenskraftig. Många av dessa restriktioner kan motiveras av legitima mål av allmänt intresse, till exempel fysisk planering och levande stadskärnor. De måste dock vara proportionella eftersom vissa kan skapa hinder för marknadstillträde och inverka negativt på konkurrens, produktivitet och innovation. En minskning av hindren för handel med tjänster till privatpersoner med 10 % skulle öka EU:s bruttoföreläggsvärde med 0,6 %⁵².

Efterfrågan på posttjänster i EU har minskat i flera år, medan marknaden för paketleveranser fortsätter att växa till följd av den starka e-handeln. De minskade postvolymerna har lett till kraftigt ökade kostnader för brevleveranser och väckt frågor om utdelningsfrekvens. Eftersom digitaliseringen av samhället och e-handeln tillväxt förväntas fortsätta är det viktigt att fokusera på post- och paketleveranstjänster för att säkerställa lika villkor mellan marknadsaktörer, öka pristransparensen och stödja konsumenternas rättigheter. En reform av EU:s regelverk för posttjänster kommer att fokusera på leverans som tjänst. Det kommer att säkerställa att privatpersoner och företag kan ta emot leveranser i hela EU till överkomliga priser och kommer samtidigt att främja rättvis konkurrens på leveransmarknaderna och öka konsumentskyddet.

Mer än trettio år efter dess inrättande är den inre marknaden fortfarande inte fullbordad när det gäller telekommunikationer, energirelaterade tjänster, transporter och finansiella tjänster, och vi behöver vidta djärva och brådskande åtgärder för att åstadkomma detta. En sektorspecifik tjänstepolitik har redan utvecklats men det är en pågående process.

Kommissionens nyligen framlagda strategi om en spar- och investeringsunion ska se till att EU:s finansiella system bättre kan kanalisera sparade medel till produktiva investeringar. Detta ger EU:s sparare bättre finansiella möjligheter och EU:s företag bättre tillgång till kapital⁵³. Här har kommissionen skapat en ny informationskanal för att samla in information om nya eller befintliga hinder för finansmarknadsintegration och fri rörlighet för kapital⁵⁴. Den har också inlett ett samråd med berörda parter för att samla in synpunkter om hinder för finansmarknadsintegration⁵⁵. Men även skillnader i nationell lagstiftning, bland annat i värdepappers-, bolags-, skatte- och insolvenslagstiftningen, och skillnader i effektivitet i administrativa och rättsliga förfaranden skapar en administrativ börda och hinder för gränsöverskridande investeringar. För att uppnå en effektiv inre marknad för finansiella tjänster måste medlemsstaterna också vidta åtgärder för att undanröja dessa hinder.

Energirelaterade tjänster bidrar till en effektiv produktion, distribution och användning av energi i EU och omställningen till ren energi. De stöder och är beroende av en modern infrastruktur för nät, lagring och digitala växelriktare och mätare som behövs för en verklig energiunion. Som tillkännagavs i handlingsplanen för överkomliga energipriser⁵⁶ kommer det kommande europeiska nätpaketet att stödja utbyggnaden och moderniseringen av nät och

⁵² Ibid.

⁵³ COM(2025) 124.

⁵⁴ Läs mer på följande länk om den [informationskanal](#) som tillkännagavs i meddelandet om spar- och investeringsunionen, COM(2025) 124.

⁵⁵ [Riktat samråd om integreringen av EU:s kapitalmarknader 2025 – Europeiska kommissionen](#).

⁵⁶ COM(2025) 79.

sammanlänkningar, vilket i sin tur kräver och möjliggör en utvidgning av marknaden för energirelaterade tjänster. Att uppnå våra sammanlänkingsmål är avgörande för att förena energimarknaderna och skapa en motståndskraftig och konkurrenskraftig energiunion. Energieffektivitetstjänster är avgörande för att uppnå klimatmålen och minska kostnaderna för konsumenter och företag. De företag som tillhandahåller sådana tjänster kommer att få stöd av kommissionen för att utöka sin verksamhet, bland annat genom EU:s garantisystem med Europeiska investeringsbanken. Det kommande energipaketet för EU:s invånare kommer dessutom att stödja tillväxten av energirelaterade tjänster, till exempel ökad energieffektivitet i byggnader. Dessutom kommer man i en vitbok att titta närmare på hur integrationen av elmarknaden kan fördjupas och hur styrningsramen kan bli mer robust och anpassad till beslut av gränsöverskridande betydelse, vilket också kommer att ytterligare stödja marknaden för energirelaterade tjänster.

EU:s **telekommunikationssektor** är fortfarande fragmenterad och uppdelad efter nationsgränser, vilket gör att EU:s aktörer och konsumenter inte kan utnyttja den inre marknadens fulla potential. I dag finns det över 100 aktörer på den europeiska marknaden. En gemensam väg mot 6G kräver dessutom ytterligare spektrum, en mer harmoniserad planering och harmoniserade ramar. Den snabba teknik- och marknadsutvecklingen gör att det uppstår nya möjligheter att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster. Därför kan det behövas en mer harmoniserad ram, till exempel när det gäller satellittjänster, för att dra nytta av fördelarna fullt ut. För att ta itu med dessa utmaningar och säkerställa att Europa har framtidssäkrade digitala nät och en säker och motståndskraftig infrastruktur måste det tillämpliga regelverket uppdateras. Övergången till molnbaserad infrastruktur och artificiell intelligens kräver en bättre tillgång till säker, snabb och tillförlitlig konnektivitet.

Som anges i **handlingsplanen för AI-kontinenten** kommer man i rättsakten om moln- och AI-utveckling att undersöka möjligheterna att inrätta en gemensam marknadsplats för molnkapacitet och molntjänster som gör att en verklig europeisk inre marknad för molntjänster kan växa fram och som gör att fler olika leverantörer av molntjänster kan komma in på marknaden.

För att fullborda en verklig **inre marknad för transporter i EU** måste man undanröja onödiga kvarvarande tekniska hinder som påverkar de olika transportsätten. För att genomföra EU:s plan för höghastighetståg måste det till exempel göras framsteg i arbetet med att konsolidera EU:s trafikledningssystem för att öka kapaciteten och säkerställa sömlös interoperabilitet. Att förbättra och utöka användningen av interoperabla digitala verktyg bör minska den administrativa bördan i samband med säkerställandet av regelefterlevnad. Bättre information och datadelning inom transportsektorn skulle göra det möjligt att slopa pappersbaserade dokument. Digitala verktyg kan också förenkla resandet och turismen i Europa genom att göra det möjligt för passagerare att köpa papperslösa biljetter. Att undanröja befintliga hinder för gränsöverskridande licensiering av tjänster som tillhandahålls genom uppkopplade och automatiserade fordon och säkerställa fullt tillförlitlig konnektivitet mellan fordon och infrastruktur genom att harmonisera de tekniska specifikationerna för samverkande intelligenta transportsystem (C-ITS) kommer att stärka den inre marknaden för mobilitetstjänster. Att göra det enklare och billigare för medborgarna att hyra bil över gränserna är ett annat sätt att stärka den inre marknaden för tjänster och turism och samtidigt förbättra transportsystemets

effektivitet. Kommissionen planerar också att vidta åtgärder för att kunna tillämpa EU:s regler och principer för den inre marknaden på taxi och privat biluthyrning.

Åtgärder:

- Lägga fram ett förslag till rättsakt om byggtjänster för att minska hindren för gränsöverskridande marknadstillträde för bygg- och anläggningstjänster (fjärde kvartalet 2026).
- Tillsammans med medlemsstaterna arbeta för att förenkla plan- och tillståndsförfarandena för att öka utbudet av bostäder inom ramen för EU-planen för bostäder till överkomlig kostnad och den europeiska strategin för bostadsbyggande (första kvartalet 2026).
- Lansera ett initiativ för att lättare tillhandahålla gränsöverskridande industrirelaterade tjänster, till exempel installations-, underhålls- och reparationstjänster (fjärde kvartalet 2025).
- Utfärda vägledningar och rekommendationer till medlemsstaterna om att undanta reglerade företagstjänster från onödig reglering som hindrar investeringar och handel (första kvartalet 2026).
- Ta fram vägledning till medlemsstaterna om proportionaliteten i deras reglering av detaljhandeln (fjärde kvartalet 2026).
- Lägga fram ett förslag till ny EU-genomförandeakt som ska ersätta direktivet om posttjänster och förordningen om gränsöverskridande paketleveranstjänster (lagstiftningsförslag fjärde kvartalet 2026).
- Lägga fram ett förslag till rättsakt om digitala nätverk för att förenkla den rättsliga ramen och främja fullbordandet av en inre marknad för elektronisk kommunikation (fjärde kvartalet 2025).
- Lansera ett initiativ om ett gemensamt digitalt boknings- och biljettsystem för järnväg (fjärde kvartalet 2025).
- Lansera ett initiativ om papperslös rörlighet för passagerare och gods (fjärde kvartalet 2026).
- Lansera ett initiativ om gränsöverskridande biluthyrning (tredje kvartalet 2025).
- Säkerställa ett harmoniserat genomförande och en harmoniserad efterlevnad av den befintliga övergripande rättsliga ramen (EU:s tjänstedirektiv⁵⁷) (pågående).

Kapitel 3. Små och medelstora företag på den inre marknaden

Europeiska små och medelstora företag bör i likhet med EU-medborgare endast i särskilda undantagsfall behöva genomgå ”passkontroller” på den inre marknaden. Små och medelstora företag bör normalt sett *inte* uppmanas att ”kvalificera sig” eller styrka sin status för att kunna nyttja särskilda åtgärder för små och medelstora företag i medlemsstaterna. Kommissionen offentliggör tillsammans med denna strategi ett enkelt och obyråkratiskt onlineverktyg på alla EU-språk för att identifiera små och medelstora företag baserat på en självbedömning⁵⁸. I situationer där det anses vara nödvändigt att identifiera små och medelstora

⁵⁷ Direktiv 2006/123/EG.

⁵⁸ [Självbedömningsverktyg för små och medelstora företag](#).

företag bör man i reglerna hänvisa till detta verktyg för att förenkla administrationen. Utöver detta bör man noga överväga om man behöver uppmana små och medelstora företag att ytterligare styrka sin status i motiverade fall (till exempel vid ansökan om finansiering som är avsedd för små och medelstora företag).

Det måste bli lättare för små och medelstora företag att röra sig på den inre marknaden, särskilt i gränsregioner. Kommissionen kommer att använda nätverket av företrädare för små och medelstora företag för att tillsammans med medlemsstaterna ytterligare främja åtgärder för att stödja och underlätta för små och medelstora företag att bedriva gränsöverskridande handel. Små och medelstora företag påverkas särskilt av svårigheter och hinder på den inre marknaden⁵⁹, eftersom de har mindre finansiella och mänskliga resurser för att ta itu med dem. Även om 3,6 % av de små och medelstora företagen redan i dag exporterar varor till andra EU-länder⁶⁰ skulle många fler kunna göra det⁶¹. Medan 73 % av alla starkväxande små och medelstora företag har för avsikt att expandera på sin inhemska marknad är det endast 24 % som planerar att göra det på den inre marknaden⁶². Det är viktigt att ha en fortlöpande dialog med medlemsstaterna och småföretagen för att utveckla en politik som stöder små och medelstora företag och bidrar till målet att minska den administrativa bördan med 35 % för små och medelstora företag. Kommissionen kommer därför att bättre utnyttja möjligheterna med nätverket av företrädare för små och medelstora företag med dessa mål i åtanke. Enterprise Europe Network, med över 3 500 rådgivare, kommer att vidareutveckla sina riktade rådgivnings- och matchningstjänster till små och medelstora företag. De kommer att lägga särskild tonvikt på att bättre informera små och medelstora företag om effekterna av ny lagstiftning och hjälpa dem att tillämpa den.

För att utarbeta lagstiftning som små och medelstora företag kan följa är det viktigt att alltid tillämpa principen ”tänk småskaligt först”. Lagstiftning innebär alltför ofta en administrativ börda och högre kostnader för små och medelstora företag. För att ta bättre hänsyn till de små och medelstora företagens intressen och avhjälpan åtgärder har en ny obligatorisk kontroll utarbetats för små och medelstora företag. Denna kommer numera att genomföras i kommissionens konsekvensbedömningar i samband med alla initiativ som anses vara relevanta för små och medelstora företag⁶³. Dessutom bör alla lagstiftare systematiskt överväga och införa småföretagarvänliga regler när de utarbetar och förhandlar om lagstiftning. Småföretagarvänliga regler är exempel på god praxis för hur man utformar aspekter av lagstiftningen som påverkar företagsklimatet. Dessa regler är gemensamma för flera lagstiftningsakter och är utformade för att underlätta för små och medelstora företag att tillämpa lagstiftningen i praktiken. Genom att systematiskt införa dessa regler i lagstiftningen kan man

⁵⁹ Principen om den inre marknaden i resultattavlan för småföretagsakten för Europa används för att utvärdera hur varje medlemsstat presterar på detta område.

⁶⁰ Eurostat (2022), [Enterprise statistics by size class and NACE Rev. 2 activity](#),

⁶¹ [Resultatgranskning av små och medelstora företag, årsrapport för 2024/2025](#).

⁶² *Flash Eurobarometer 559 Startups, scaleups and entrepreneurship (kommande)*.

⁶³ För att säkerställa en småföretagarvänlig lagstiftning har kommissionen skapat [SMF-filtret](#) (COM(2020) 103 final). Som ett led i processen granskar [nätverket av företrädare för små och medelstora företag](#) EU-initiativ som publiceras på portalen [Kom med synpunkter!](#) och identifierar de initiativ som väntas påverka små och medelstora företag.

mer effektivt integrera de små och medelstora företagens behov och skapa ett stabilare och mer förutsägbart företagsklimat för små och medelstora företag.

Den europeiska marknaden måste vara en marknad där expansion uppmuntras och belönas. Små och medelstora företag som växer ur sin status och storlek och blir så kallade små midcapföretag (företag med 250–749 anställda) kännetecknas i regel av en snabb expansion, ökad innovationsförmåga och en stark förmåga att anpassa sig till den digitala omställningen. Dessa medelstora företag upplever dock fortfarande vissa hinder, särskilt när det gäller den administrativa bördan⁶⁴. Därför lägger kommissionen tillsammans med denna strategi fram en formell definition av små midcapföretag⁶⁵. För att underlätta för företag inom och utanför segmentet små midcapföretag att expandera innebär definitionen att företag som stöds av riskkapital- och private equity-fonder kan dra nytta av statusen som små midcapföretag. Denna klassificering föreslås i förekommande fall övervägas även för små och medelstora företag när en definition av små och medelstora företag används för att utveckla riktad finansiering, avhjälpande åtgärder eller förmåner. Dessutom kommer kommissionen att ta hänsyn till dessa överväganden när den undersöker möjligheten att uppdatera definitionen av små och medelstora företag⁶⁶. Paketet för små midcapföretag innehåller också två omnibusförslag, som i ett första steg innehåller åtta direktiv och förordningar för att utvidga de avhjälpande åtgärder som för närvarande är förbehållna små och medelstora företag till att även omfatta små och medelstora företag, tillsammans med ytterligare förenklingsåtgärder.

Syftet är att hjälpa företag som överskrider tröskelvärdena i definitionen av små och medelstora företag att undanröja de hinder de möter på vägen. I ett andra steg kommer kommissionen därför också att ta hänsyn till de små midcapföretagens behov i samband med relevanta utvärderingar och översyner, till exempel av direktivet om offentlig upphandling och standardiseringsförordningen. I ett tredje steg kommer de små midcapföretagen att beaktas i kommande kommissionsförslag, till exempel det planerade digitala omnibuspaketet, som bland annat innehåller förordningen om artificiell intelligens, dataförordningen, dataförvaltningsakten och direktivet om öppna data. Kommissionen kommer också att beakta de små midcapföretagens behov i kommande lagstiftning som påverkar sektorer där de små midcapföretagen är starkt representerade, däribland elektronik, förnybar energi, försvar och rymden samt energiintensiva industrier⁶⁷, till exempel i den kommande rättsakten om påskyndad utfasning av fossila bränslen i industrin, omnibuspaketet för försvaret och rättsakten om rymden. Slutligen kommer de små midcapföretagen också att särskilt beaktas vid genomförandet av nyligen antagna rättsakter, till exempel förordningen om ekodesign för hållbara produkter eller förordningen om förpackningar och förpackningsavfall.

En intensivare användning av immateriella rättigheter skulle ge små och medelstora företag bättre tillgång till finansiering och därmed hjälpa dem att expandera på den inre marknaden. Skyddet av immateriella rättigheter är den viktigaste drivkraften för investeringar i immateriella tillgångar och en stark marknadssignal om små och medelstora företags innovationspotential. Att slutföra patentpaketet tillsammans med alla medlemsstater som deltar i det enhetliga patentsystemet skulle vara ett stort steg på vägen mot att fullborda den inre

⁶⁴ Stödpaket för små och medelstora företag, COM(2023) 535.

⁶⁵ C(2025) 3500.

⁶⁶ 2003/361/EG: Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

⁶⁷ SWD(2025) 501.

marknaden för immateriella rättigheter, vilket redan har uppnåtts när det gäller varumärken, formgivningar och geografiska beteckningar. Kommissionen kommer att utfärda en rapport om hur det enhetliga patentet fungerar och samtidigt delta i riktad uppsökande verksamhet för att uppmuntra alla medlemsstater att ansluta sig till det enhetliga patentsystemet. Den kommande europeiska rättsakten om innovation och strategin för uppstarts företag och expanderande företag kommer att innehålla konkreta åtgärder för valorisation av immateriella rättigheter. Kommissionen kommer tillsammans med Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO)⁶⁸ att förlänga SMF-fonden till 2026 och eventuellt 2027. Den kommer även att undersöka möjligheten att även omfatta valorisation, värdering och kommersialisering av immateriella rättigheter samt geografiska beteckningar för hantverk och industriproduktsrelaterade kostnader.

Förfrågningar om hållbarhetsrapportering sprider sig ofta till små och medelstora företag. Även om små och medelstora företag inte omfattas av lagstiftning om hållbar finansiering eller krav på tillbörlig aktsamhet – såsom direktivet om företagens hållbarhetsrapportering och direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet – uppger de att de tar emot olika förfrågningar om rapportering av samma hållbarhetsinformation från sina partner. Genom att begränsa den information som större företag kan begära av små och medelstora företag i sin värdekedja för sin hållbarhetsrapportering kommer bördan för små och medelstora företag att minska. Kommissionens föreslagna ändringar av direktivet om företagens hållbarhetsrapportering i det första omnibuspaketet syftar till att åstadkomma detta när de träder i kraft. Men för att täcka tiden fram till dess att sådana ändringar har bekräftats och för att omedelbart skapa tydlighet på marknaden kommer en rekommendation från kommissionen om European Financial Reporting Advisory Groups (Efrag) frivilliga standard för små och medelstora företag att offentliggöras senast sommaren 2025.

Små och medelstora företag har svårt att få tillgång till hållbara finansieringsmöjligheter. Kommissionen kommer att sträva efter att stödja små och medelstora företag på två sätt. För det första kommer kommissionen senast sommaren 2025 att se över den delegerade akten om upplysningar enligt taxonomin. Detta kommer att göras på ett sätt som inte begränsar de små och medelstora företagens tillgång till hållbar finansiering och som undviker att indirekt införa oproportionella krav på hållbarhetsrapportering för små och medelstora företag. Vid denna översyn kommer den särskilt att titta på skillnaden i omfattning i täljaren och nämnaren i andelen gröna tillgångar. För det andra kommer kommissionen, på grundval av råden från plattformen för hållbar finansiering⁶⁹ och med utgångspunkt i InvestEU-garantin för hållbarhet som riktar sig till små och medelstora företag, att utveckla en frivillig enhetlig strategi för att hjälpa små och medelstora företag att frivilligt informera banker och investerare om sin hållbarhetsprestanda när de söker hållbar finansiering. Dessutom kommer kommissionen att bedöma om senare revideringar av den delegerade akten skulle behövas för att ytterligare underlätta rapporteringen från finansiella aktörer, särskilt banker, om hur de finansierar små och medelstora företag som bedriver hållbar verksamhet.

⁶⁸ <https://www.euipo.europa.eu/sv>.

⁶⁹ Vägledning/rapport om små och medelstora företag från plattformen för hållbar finansiering – *Streamlining sustainable finance for SMEs*, mars 2025. Rapporten nås på följande direktlänk: https://finance.ec.europa.eu/publications/platform-sustainable-finance-report-streamlining-sustainable-finance-smes_en?prefLang=sv.

Åtgärder:

- Tillhandahålla ett verktyg på alla EU-språk för identifiering av små och medelstora företag baserat på självbedömning för att göra det lättare för företag att i förekommande fall styrka sin status som små och medelstora företag (tillsammans med strategin för den inre marknaden).
- Stärka nätverket av företrädare för små och medelstora företag, bland annat för att uppmuntra frivilligt antagande av åtgärder som främjar gränsöverskridande handel för små och medelstora företag och bidra till agendan för att minska den administrativa bördan (tredje kvartalet 2025).
- Offentliggöra exempel på bästa praxis för småföretagarvänliga regler som systematiskt kan övervägas att införas i utkast till lagstiftningsakter och förhandlingar (tredje kvartalet 2025).
- Anta en definition av små midcapföretag och ett omnibuspaket för små midcapföretag (tillsammans med strategin för den inre marknaden).
- Förlänga den befintliga SMF-fonden, som genomförs av EUIPO, till 2026 och eventuellt 2027 (fjärde kvartalet 2025).
- Anta en rekommendation från kommissionen om en frivillig standard för små och medelstora företag för att hantera förfrågningar om hållbarhetsinformation som små och medelstora företag får från aktörer i deras värdekedja och finansiella partner (tredje kvartalet 2025).
- Utveckla en frivillig enhetlig strategi för att hjälpa små och medelstora företag att visa sina hållbarhetsinsatser och förbättra sin tillgång till hållbar finansiering, bland annat genom att bedöma behovet av att ändra den delegerade akten om upplysningar enligt taxonomin för att göra det möjligt för finansinstitut att bättre återspegla sina finansieringsverksamheter i dessa små och medelstora företag (första eller andra kvartalet 2026).

Kapitel 4. Digitalisering av den inre marknaden

För att den inre marknaden ska fungera väl måste medlemsstaterna och EU arbeta synkroniserat: digitala verktyg gör detta möjligt och är grundläggande för ett smart genomförande av politiken. Förvaltningar på nationell nivå och EU-nivå samarbetar inte i tillräcklig utsträckning och tar inte tillräckligt gemensamt ansvar för den dagliga verksamheten på den inre marknaden. Detta leder till olika tillvägagångssätt och olika tillämpning av gemensamma regler som begränsar den inre marknads effektivitet.

De viktigaste inslagen i ett effektivt och modernt regelverk är tydlig och lättillgänglig onlineinformation om krav, digitalt tillgängliga förfaranden och automatiserad rapportering. De ekonomiska aktörerna anser dock att det är svårt eller omöjligt att få tillgång till information och fullgöra administrativa formaliteter online. I den mån digitala förfaranden finns gör svårtolkad lagstiftning, icke-maskinläsbara dataformat, fragmenterade it-ekosystem och ineffektivt datautbyte det svårt för medborgare och företag att uppfylla lagstadgade krav digitalt.

EU behöver ett paradigmskifte från en dokumentbaserad till en databaserad inre marknad. Vi måste gå från att utbyta pappersdokument till att utbyta digitala data. Detta innebär automatiserad digital delning och rapportering av strukturerade data som gör det möjligt för företag och offentliga myndigheter att utbyta data i realtid och ersätta tungrott

pappersarbete och dokumentbaserade efterlevnadssystem med interoperabla och säkra databaserade lösningar. Det är viktigt att integrera principen om digital beredskap i utformningen och genomförandet av politiken⁷⁰, så att de lagstadgade kraven redan från början blir digitala, interoperabla och enhetliga⁷¹.

Redan i dag går det att registrera företag och lämna uppgifter i företagsregister helt online och nya digitala verktyg, till exempel EU-registreringsbeviset som är ett id-kort för företag i EU, kommer att ytterligare minska bördan för företagen⁷². Dessa förfaranden och verktyg bygger på företagsregistrens sammankopplingssystem (Bris), som ger tillgång till officiell, tillförlitlig och maskinläsbar företagsinformation och möjliggör ett säkert informationsutbyte mellan företagsregister enligt engångsprincipen, och på den europeiska unika identifieringskoden för företag (EUID). Deras genomförande och utveckling kommer att vara avgörande för det framtida arbetet med att fullt ut digitalisera förfarandena och minska den administrativa bördan för företagen. Detta kommer bland annat att ske genom den kommande sammankopplingen med EU:s system för register över verkligt huvudmannaskap och insolvensregister och genom att ytterligare utöka användningen av EUID som företagsidentifieringskod inom olika politikområden.

Den digitala identiteten möjliggör säker, gränsöverskridande tillgång till digitala tjänster och delning av data, attribut och behörighetsuppgifter med rättslig verkan i hela EU. Ett fullständigt genomförande av det europeiska ramverket för digital identitet och i synnerhet införandet av den europeiska digitala identitetsplånboken i slutet av 2026 är avgörande för att stödja säker, tillförlitlig och gränsöverskridande digital interaktion för medborgare och invånare. Den kommande europeiska företagsplånboken kommer att ge ekonomiska aktörer en digital identitet, med utgångspunkt i Bris och EUID när det gäller företag. Den kommer att möjliggöra delning av verifierade data och behörighetsuppgifter och en rättsligt giltig anmälningskanal, vilket möjliggör sömlös interaktion med offentliga förvaltningar och minskar kostnaderna för regelefterlevnad.

Den gemensamma digitala ingången ger via en enda kontaktpunkt tillgång till information, stödtjänster och administrativa förfaranden enligt engångsprincipen. Gränsöverskridande användare har dock betydligt sämre tillgång till digitala offentliga tjänster än nationella användare⁷³. Till följd av detta har medborgare och företag fortfarande mycket svårt att upptäcka, hämta och lämna in handlingar som myndigheter i andra medlemsstater kräver. Det tekniska engångssystemet kommer att göra det möjligt för myndigheter att automatiskt utbyta handlingar och data när systemet väl har genomförts i praktiken, vilket kräver att över 80 000 nationella behöriga myndigheter ansluter sig. Digitalisering av tillståndsförfarandena enligt förordningen om nettonollindustrin och förordningen om kritiska råmaterial samt tillståndsförfarandena för vissa tjänsteleverantörer prioriteras i första hand.

⁷⁰ Förordningen om ett interoperabelt Europa trädde i kraft i april 2024 och kommer att göra det möjligt att tidigt upptäcka digitalt relevanta krav och göra interoperabilitetsbedömningar till en skyldighet.

⁷¹ I kommissionens meddelande *Ett enklare och snabbare Europa* (COM(2025) 47) förklaras närmare hur principerna för smart och digitalt tillhandahållande kommer att integreras i utformningen av EU-lagstiftningen.

⁷² Direktiv (EU) 2019/1151 om användningen av digitala verktyg och förfaranden och direktiv (EU) 2025/25 om uppgradering av användningen av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätt.

⁷³ *eGovernment benchmark 2024*.

Den gemensamma digitala ingången och det tekniska engångssystemet möjliggör en sömlös gränsöverskridande tillgång till information och förfaranden, medan informationssystemet för den inre marknaden (IMI) förbättrar samordningen och samarbetet mellan medlemsstaternas myndigheter. För att utnyttja IMI fullt ut för att underlätta genomförandet av politiken måste fler få tillgång till IMI och interoperabiliteten förbättras. Det handlar bland annat om att bygga upp en allmän, återanvändbar IMI-portal för att ansluta företag till systemet, att på försök införa en kontaktpunkt för anmälningar och att koppla samman IMI med andra system.

Det digitala produktpasset kommer att bli det huvudsakliga verktyget för att lämna ut och dela produktinformation inom ramen för all ny och reviderad produktlagstiftning. Det digitala produktpasset, som infördes genom förordningen om ekodesign för hållbara produkter, kommer att fungera som en digital behållare för digitala etiketter, dokumentation om överensstämmelse, instruktioner och handböcker, viss säkerhetsinformation, teknisk dokumentation och annan information som krävs enligt EU-lagstiftningen och har redan införts i flera nya EU-rättsakter. En databärare som anbringas på produkten, till exempel en QR-kod, ger tillgång till denna information. Det första digitala produktpasset, för batterier, förväntas tas i bruk 2027 och verktyget kommer gradvis att införas för andra produktkategorier. Med de omnibusförslag med förenklingsåtgärder som kommissionen antar tillsammans med denna strategi tas de första stegen mot att anpassa EU:s produktlagstiftning till den digitala tidsåldern. De innebär att bruksanvisningar huvudsakligen får göras tillgängliga i elektronisk form och att försäkringar om överensstämmelse digitaliseras. Omnibuspaketets fullständiga digitalisering av försäkringar om överensstämmelse och konsumentvänliga digitalisering av bruksanvisningar kommer snabbt att minska kostnaderna för både ekonomiska aktörer och myndigheter.

Den kommande reformen av den nya lagstiftningsramen innebär att det digitala produktpasset införs fullt ut för att visa överensstämmelse med EU:s produktlagstiftning. Den potentiella användningen av it-infrastrukturen för det digitala produktpasset för att göra det möjligt för företag att automatiskt återanvända data kommer också att bedömas för att effektivisera myndigheternas rapportering och verifiering. Man kommer också att undersöka olika sätt att digitalisera processerna för produktcertifiering och se till att bedömningar av överensstämmelse hanteras på ett strukturerat och transparent sätt, vilket kommer att spara tid och pengar för företag och myndigheter.

Icke-maskinläsbara dataformat leder till mindre effektiva och dyrare standardiseringsprocesser. Detta gör det svårt för små och medelstora företag att hjälpa till att utveckla standarder och identifiera och använda relevanta standarder. Utvecklingen av strukturerade, maskinläsbara dataformat för EU-standarder kommer att öka insynen och göra det lättare för företag att bidra till standardiseringsprocessen. Som ett led i översynen av standardiseringsförordningen kommer detta strukturerade dataformat att bli regel, vilket kommer att öka effektiviteten, göra standarderna mer användbara och minska kostnaderna och den administrativa bördan för företagen, och även erbjuda utbildning för att hjälpa företag att övergå till det nya formatet.

Även om det nya dataområdet för offentlig upphandling redan ger fördelar är den inre marknadens it-ekosystem för offentlig upphandling fortfarande fragmenterat, och datautbytet är ineffektivt. Detta innebär att de nationella databaserna inte är tillräckligt

interoperabla, vilket leder till mindre konkurrens och innebär att leverantörerna måste lämna in samma information och bevis flera gånger. På kort sikt kommer upphandlingsförfarandena att bli mer standardiserade genom en pågående begäran om standardisering från Europeiska standardiseringskommittén. I samband med översynen av direktiven om offentlig upphandling bör engångsprincipen vara rättsligt förankrad, så att företagen kan delta i offentlig upphandling i hela Europa utan att behöva lämna in samma information och bevis flera gånger. Digital autentisering kommer också att införas i upphandlingsförfaranden. Den digitala omställningen av den offentliga förvaltningen för byggtjänster bör främjas genom att använda särskilda digitala verktyg, till exempel programvara för byggnadsinformationsmodellering (BIM), i upphandlingsförfaranden.

E-faktureringsen är en viktig digital möjliggörande faktor för den inre marknaden och ger omedelbara kostnadsbesparingar genom att automatisera hanteringen och utbytet av fakturor. E-fakturor gör det möjligt att automatisera moms och andra rapporteringsskyldigheter, till exempel för hållbarhetsrapportering eller tullformaliteter. EU:s lagstiftning om e-fakturerings vid offentlig upphandling främjar en europeisk standard för e-fakturerings. Det finns dock en begränsad användning av e-fakturerings bland EU:s företag, en låg användning av den europeiska standarden för e-fakturerings, en brist på interoperabla lösningar och en låg återanvändning av data. En rad åtgärder planeras för att säkerställa interoperabilitet och införande av den europeiska standarden för e-fakturerings och tekniska specifikationer för e-leverans, bland annat en rekommendation från kommissionen om att integrera en e-faktureringsmodul i alla redovisningsprogramvarulösningar och nationella attesteringsystem. Parallellt med detta planeras att på försök återanvända e-faktureringsdata för hållbarhetsrapportering och att öka tullens transparens genom att koppla e-faktureringsdata till tulldata i enlighet med utvecklingen av EU:s tulldatacentral.

Den gemensamma digitala ingången, det tekniska engångssystemet, det digitala produktpasset, e-fakturerings, den kommande europeiska företagsplånboken, företagsregistrens sammankopplingssystem och den europeiska unika identifieringskoden för företag, samt olika andra initiativ som syftar till att effektivisera datautbyte och digital rapportering, kommer tillsammans att skapa ett sammanhållet ekosystem av digitala lösningar. Dessa verktyg är utformade för att skapa synergier som underlättar och förenklar affärsverksamhet i EU. Förutom att effektivisera företagets dagliga verksamhet kommer denna sammanlänkade uppsättning digitala verktyg också att främja en större ekonomisk integration och driva på innovation i hela Europa.

Åtgärder:

- Införa den europeiska företagsplånboken för att enkelt och digitalt göra affärer i EU (lagstiftningsförslag fjärde kvartalet 2025).
- Införa den europeiska digitala identitetsplånboken i alla medlemsstater som en säker, tillförlitlig och privat metod för digital identifiering för alla i Europa (fjärde kvartalet 2026).
- Se över IMI-förordningen för att effektivisera förfarandet för att utvidga IMI till att omfatta nya områden (lagstiftningsförslag fjärde kvartalet 2026).
- Digitalisera försäkringar om överensstämmelse och viss annan produktdokumentation (omnibusförslag tillsammans med strategin).

- Ändra EU-lagstiftningen för att utöka användningen av det digitala produktpasset som en digital behållare för produktrelaterad information (en del i översynen av den nya lagstiftningsramen, andra kvartalet 2026) och säkerställa dess tekniska genomförande.
- Införa digitaliseringsbestämmelser i den reviderade rättsliga ramen för standardisering och offentlig upphandling (andra respektive fjärde kvartalet 2026).
- Se över regelverket om e-fakturerings vid offentlig upphandling och göra det befintliga direktivet till en förordning och göra den europeiska standarden för e-fakturerings obligatorisk vid offentlig upphandling (fjärde kvartalet 2026).

Kapitel 5. Efterlevnaden av reglerna för den inre marknaden

Den europeiska marknaden kan endast ge stordriftsfördelar när den är en verklig inre marknad. Inte ens de bästa reglerna kan uppnå sitt syfte om de inte genomförs eller tillämpas på ett smart och enhetligt sätt. Ett effektivt, proaktivt och snabbt genomförande av dessa regler säkerställer att företag och medborgare kan ta del av de konkreta fördelarna med den inre marknaden. Både Enrico Letta och Mario Draghi efterlyser i sina rapporter en bättre efterlevnad av den inre marknaden.

Kommissionen och medlemsstaterna, inklusive myndigheter på nationell, regional och kommunal nivå, har ett gemensamt ansvar för en korrekt tillämpning och efterlevnad av reglerna för den inre marknaden. Utöver att inrätta sherpan på hög nivå för den inre marknaden är det viktigt att medlemsstaterna stärker sin nationella kapacitet för efterlevnad av den inre marknaden. Detta gäller särskilt för att ta itu med enskilda invändningar mot nationella åtgärder eller nationell praxis som anses vara oförenliga med den inre marknaden och med snabba, lättillgängliga och effektiva medel hjälpa företag och medborgare att utnyttja sina friheter på den inre marknaden. Medlemsstaterna ska komplettera kommissionens roll som fördragets väktare och säkerställa ett gemensamt egenansvar för den inre marknaden enligt beskrivningen i kapitel 1.

Förebygga nya hinder på den inre marknaden

Det är bättre att förebygga än att behandla. Det börjar redan när en medlemsstat överväger att införa en ny regel. Varje medlemsstat måste mer än någonsin prioritera att motverka ytterligare fragmentering av den inre marknaden, främja en bättre efterlevnadskultur och stärka förebyggandet av nya rättsliga hinder. De viktigaste förebyggande verktygen är anmälningar enligt direktivet om öppenhet på den inre marknaden⁷⁴ och tjänstedirektivet⁷⁵. I direktivet om proportionalitetsprövning⁷⁶ föreskrivs dessutom att medlemsstaterna ska genomföra proportionalitetsbedömningar innan de inför ny reglering av reglerade yrken. Dessa verktyg skapar öppenhet kring nya nationella regler och gör det möjligt att föra diskussioner med medlemsstaterna för att säkerställa att det görs en grundlig bedömning av hur de påverkar den inre marknaden i syfte att förhindra nya hinder. Vid behov kommer de befintliga förebyggande instrumenten att stärkas, särskilt genom ökad öppenhet och samråd med berörda parter.

⁷⁴ Direktiv (EU) 2015/1535.

⁷⁵ Direktiv 2006/123/EG.

⁷⁶ Direktiv (EU) 2018/958.

En grundlig bedömning av planerade nationella regler som skulle kunna skapa hinder på den inre marknaden är avgörande för att begränsa sådana hinder till vad som är absolut nödvändigt för att skydda legitima allmänna intressen. Här spelar proportionaliteten en avgörande roll. Medlemsstaterna ska göra en grundlig proportionalitetsbedömning innan de antar nationella regler. Kommissionen kommer att säkerställa en regelbunden och grundlig tillsyn av sådana bedömningar, särskilt när EU-lagstiftningen innehåller särskilda regler eller förfaranden för dessa⁷⁷.

Samarbeta för att minska hindren på den inre marknaden

Ett nära samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen är avgörande för att effektivt kunna genomföra reglerna för den inre marknaden och undanröja befintliga hinder. De viktigaste plattformarna för strukturerat samarbete är Solvit-nätverket⁷⁸, som hjälper till att lösa enskilda fall där medborgare och företag stöter på hinder när de flyttar eller gör affärer över gränserna, och arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden⁷⁹.

Även om både Solvit och arbetsgruppen för små och medelstora företag har visat sig vara framgångsrika måste vi ytterligare stärka och utöka deras arbete och omsätta slutsatserna i konkreta uppföljningsåtgärder. Medlemsstaterna bör stärka sina Solvit-centrum, med fokus på personal, sakkunskap, kontaktnätverk och förmåga att påverka andra nationella myndigheter. Kommissionen kommer att ta itu med de hinder för den inre marknaden som Solvit upptäcker, bland annat genom att inleda överträdelseförfaranden om det anses nödvändigt. Den kommer också att fortsätta att rapportera om Solvit-ärenden, bland annat i de framtida årliga lägesrapporterna om efterlevnad och genomförande till Europaparlamentet och rådet. Arbetsgruppen för små och medelstora företag kommer att förstärkas för att mer effektivt kunna hantera de största hindren för varor, tjänster, människor och kapital på den inre marknaden som hämmar EU:s konkurrenskraft. Detta kommer att ske via det årliga politiska högnivåmötet⁸⁰. Dessutom kommer kommissionen att noggrant analysera resultaten av arbetet i arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden. Om hindren inte har undanröjts i tillräcklig utsträckning kommer kommissionen att vidta konkreta uppföljningsåtgärder, till exempel överträdelseförfaranden om hindret utgör en överträdelse av EU-lagstiftningen, översyn av lagstiftningen eller ny lagstiftning om hindret beror på att EU-regler saknas eller är otydliga.

Effektiva rättsliga åtgärder där så krävs

Effektiva, proaktiva och snabba rättsliga åtgärder är viktiga för en strategisk efterlevnad av reglerna för den inre marknaden. Överträdelseförfaranden är ett kraftfullt verktyg som anförtrotts kommissionen för att säkerställa att reglerna för den inre marknaden följs. Om kommissionen beslutar att inleda överträdelseförfaranden för överträdelser av reglerna för den inre marknaden kommer den att påskynda dem både internt och i sin dialog med medlemsstaterna. Överträdelseförfaranden kommer att åtföljas av öppen kommunikation och

⁷⁷ Till exempel direktivet om proportionalitetsprövning (direktiv (EU) 2018/958).

⁷⁸ Mer information finns på [Solvits webbplats](#).

⁷⁹ Se fotnot 20.

⁸⁰ Läs mer om det årliga politiska högnivåmötet i arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden i kapitel 1. Undanröja hinder – kraftsamling mot de tio största hindren.

tydliga förklaringar om de mål som eftersträvas, de förväntade fördelarna med överträdelsebeslut samt de resultat som uppnåtts i ärenden där förfaranden har avslutats.

Det är viktigt att driva på strategiska prioriteringar för efterlevnad. Förutom att säkerställa efterlevnad när berörda parter pekar på betydande överträdelser av EU-lagstiftningen kommer fokus att ligga på en proaktiv och strategisk efterlevnad av reglerna för den inre marknaden. Kommissionen kommer att identifiera prioriterade politikområden och presentera dem i en årlig agenda för efterlevnad på den inre marknaden, genomföra en systematisk utredning av genomförandet och tillämpningen av reglerna för den inre marknaden på dessa områden och vid behov inleda överträdelseförfaranden på ett samordnat sätt.

Åtgärder:

- Föreslå en lag om förebyggande av hinder på den inre marknaden (tredje kvartalet 2027, vid behov på grundval av en bedömning av hur befintliga förebyggande verktyg fungerar).
- Kalla till ett första högnivåmöte med sherpora för den inre marknaden (fjärde kvartalet 2025).
- Anordna ett första årligt politiskt högnivåmöte i arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden (fjärde kvartalet 2025).
- Stärka de nationella Solvit-centrumen och hela nätverket för effektivare problemlösning och bättre stöd till affärsärenden (fjärde kvartalet 2025).
- Låta kommissionen och medlemsstaterna systematiskt följa upp strukturella problem som identifierats av Solvit och hinder, där arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden inte har lyckats med sina insatser (andra kvartalet 2025).
- Presentera den första årliga agendan för efterlevnad på den inre marknaden (första kvartalet 2026, i samband med offentliggörandet av den årliga rapporten om den inre marknaden och konkurrenskraften).

Slutsats

I en tid som präglas av ovanligt stor global osäkerhet måste vi se till att vår egen europeiska marknad fungerar optimalt. Den inre marknaden inrättades för mer än trettio år sedan för att utveckla en europeisk social marknadsekonomi som för våra medborgare samman och leder till ökat välbefinnande. Vi har kommit en bra bit på väg. Men vi kan och måste göra mer för att undanröja hinder, förenkla regler och göra det möjligt för företagen att växa. Vi måste skydda EU:s medborgare och företag från illojal konkurrens, risker och oförutsägbart globalt turbulens och fortsätta att ge dem en ram som bygger på rättsstatsprincipen, förutsägbarhet och rättssäkerhet. Det är den europeiska marknaden som gör att vi kan stärka våra interna värdekedjor.

En stark inre marknad ger Europa en stark röst i världen och gör att EU kan fortsätta att vara en stark och tillförlitlig partner för likasinnade länder både globalt⁸¹ och inom regionen. Utöver Eftaländerna i EES deltagande i den inre marknaden föreslår kommissionen en strukturerad ram för att främja integrationen av västra Balkan, Ukraina och Moldavien.

⁸¹ Kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta med Storbritannien, Kanada, Japan, Sydkorea och andra likasinnade länder, särskilt genom frihandelsavtal och mer riktade och flexibla partnerskap.

Detta snabbspår till den inre marknaden skulle inbegripa en närmare anpassning av lagstiftningen och integrering av deras industrier i de europeiska värdekedjorna innan de ansluter sig till EU fullt ut. Även om EU är och förblir en av de öppnaste ekonomierna genomgår världshandeln drastiska förändringar genom otillbörliga metoder, omotiverade tullar och snedvridande subventioner i vissa tredjeländer. För att återskapa lika villkor och eftersom den inre marknaden inte kan vara exportdestination för staters överskottskapacitet och omläggning av handeln kommer EU att vid behov fullt ut utnyttja handelspolitiska skyddsverktyg (inbegripet skyddsåtgärder) och motiverade tullar.

Vidareutvecklingen av vår europeiska marknad är en gemensam insats. Kommissionen kommer att göra sin del av arbetet med åtgärderna i denna strategi och använda alla verktyg som står till dess förfogande för att säkerställa efterlevnad av reglerna för den inre marknaden, bland annat genom att vid behov inleda överträdelseförfaranden. Vi uppmanar Europaparlamentet och rådet att samarbeta och prioritera antagandet av förslagen om den inre marknaden. Tillsammans bör vi sträva efter att ha en moderniserad och digitaliserad ram för den europeiska marknaden på plats senast 2030.

Medlemsstaterna har en viktig roll att spela eftersom den dagliga tillämpningen av EU-reglerna ligger i deras händer. Det är därför viktigt att medlemsstaterna anpassar sin politik och lagstiftning till våra gemensamma mål och regler för att underlätta för företag och se till att de lättare kan bedriva verksamhet på hela den europeiska marknaden.

Europeiska rådet har tillkännagett att det kommer att utvärdera de framsteg som gjorts med att vidareutveckla vår europeiska marknad och säkerställa politiskt stöd. Kommissionen är beredd att stödja detta arbete och kommer att presentera en uppdatering om de framsteg som gjorts med att genomföra denna strategi i sin årliga rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften, inbegripet dess nyckelprestationsindikatorer.
